

توتسووی باوهر

فوتووی لچوی از هو لای

منتدی إقرأ الثقافی

www.igra.ahlamontada.com

محمد عبیدی

به رگ یه کم

منتدی إقرأ الثقافی

ئەم كۆتۈپ

لە ئامادە كۆنى يېڭە

(مەنەرى ئىبراھىمى)

WWW.IQRA.AHLAMONTADA.COM

بۇ سەردانى پەنجى يېڭە:

<https://www.facebook.com/iqra.ahlamontada>

بۇ سەردانى يېڭە:

<http://iqra.ahlamontada.com>

مەندى ئاقىدى ئاقىدى

پېښه کی :-

بن گومان له وټې مړوف له سهر هم هساره (زهوئ) جن نشين كراوه بهر بهر هره كاني دروست بووه يو ديارى كردنى راستى و ناراستى، چونكه نهو لايه نهى يه كيڅ به راستى نه زانېت له وانه يه يه كيڅى تر به راستى نه زانېت .

(هه نديك گه يشتوون به راستى يه كاني ژيان به هه ول و تيڅوشانيكي زور و هه نديكي تر نه گه يشتوون « له راستى دا هه لن ، به لام به راستى نه زانن .

هه نديكي تر نهو راستى يانهى هه ن به پړژه يي (سبيي) دايدنه نين ، به لام له راستى دا پړژه يي هه نديك لايه ن نايته به لگه ي نه وى كه هه موو راستى يه كاني ژيان پړژه يي بن ، چونكه ژماره يه كي زور راستى هه ن كه ته رازووى زور هه ستياى خويان هه يه و نه توانرېت پتي بكتشرېت) .

له نه نجامى هم مشست و مړه دوور و درېژدها چنه ند پړبازيك پهيدا بووه و هه ر كه ستيك به پړه وى پړبازيك ده كات به پړى بيز و باوه پړى خوى .

له دېر زه مانه وه و تا ئيستا بوارى زانستى و راستى يه زانستى يه كان سه نكي مه هك بوون يو ديارى كردنى جه ند

پراستی يهك (به تاييه تي لايه ني ماددي) ، جا نه گهر بيت و له پروی زانستی يهوه لهم گهردوونه بکۆلینهوه نهوا ناچار ده بين دان به بوونی خوايه کدا بنيتين ، که نه م بوونه وه ره ی دروست کردوه .

نه مه له لايهك وه له لايه كي تره وه نه گهر لاپه په کانی ميژوو هه لبدینه وه نهوا بۆمان دهر ده که ویت که ههر وولاتیک و ههر نه ته وه يهك پي یازی ئیسلامی تیا بلآو بوو بیته وه نهوا نهو وولاته یا نهو نه ته وه يه له هه موو نات ه وایه کانی ژيان (به تاييه تي کۆمه لايه تي) دور بووه .

نه مه ش پراستی يه که نه وانه ش باوه پيان به پي یازی ئیسلام نی يه دان به م پراستی يه دا ده نین .

به لآم ئایا پي یازی ئیسلام وه کو هه ندیک وای تی ده پوان وهك پي یازه کانی تر زاده ی بیری چه نه که سیکه یان نا ؟ نه گهر ئیمه به راوردیک له نیوان پي یازی ئیسلام و پي یازه کانی تر دا بکه ين ده بینین جیاوازی يه کی زۆریان له نیواندا هه يه که دیاری ترینیان نه وه يه که پي یازی ئیسلام هه موو لايه نه کانی ژيانی گر تۆنه وه و باسی کردوه پيشکه و تنی زانست و فه لسه فیش پۆژ له دوا ی پۆژ زیاتر پشت گیری بپیاره کانی ده کات ، به پيچه وانه ی پي یازه کانی تره وه که ههر يه که یان له يهك لايه نی ژيان ده دوی و

جگه له‌وه‌ش پوژ له دواى پوژ برباره تايبه‌تۍ يه‌كانيان پوچه‌ل
ده‌يټنه‌وه .

له كاتيكې كه نه‌گه‌ر به وردى و بڼ لايه‌نيه‌وه نه كات و
شوئى بلاو بوو نه‌وه‌ى نايى نيسلام بكوټينه‌وه ده‌گه‌ينه نه‌وه
راستۍ يه‌ى كه هېچ كه‌سيك له‌وه سهرده‌مه‌دا (به‌لكو نيس‌تاش)
نه‌يتوانيوه پوژميكي دابريزيت ، به‌تايبه‌تۍ له ناو كوټمه‌لگاي
عه‌ره‌بى نه‌وه سهرده‌مه و له‌وه ناوچه‌يه‌دا .

له به‌ر نه‌وه وهك زانست و راستۍ ملي پڼ كه‌چ كروين
كه دان پڼين به بوونى خوايه‌ك راستۍ يه‌كانى ژيانيش ده‌ستمان
ده‌گريټ به‌ره‌و راستۍ نايى نيسلام .

جا بو زياتر دلنيا بوون له‌وه گه‌وره‌يى نايى نيسلام و
سه‌لماندى نه‌م په‌يامه له لايه‌ن خواى گه‌وره‌وه ، كاك «محمد»
(خوا پاداشتي بده‌ته‌وه) هه‌ستا په‌ داپشتى چنه‌د تابلوټه‌ك
(كه نه‌م به‌رگه‌ى له به‌ر ده‌ستى به‌پريزت دايه تابلوټه‌كه له
تابلوټه‌كانى) له سهر تيشكى قورئاننى به‌نرخ كه سهره‌پاي نه‌وه
هه‌موو راستۍ يه‌ى له قورئاندايه ته‌نانه‌ت هه‌موو سوره‌ت و نايه‌ت
و ووشه و پيټه‌كانيشى به‌پي ياسايه‌كى زور ورد
دابريزراوه ، جگه له‌وه‌ى كه مه‌به‌ستى ته‌واوى خوځى تيا ده‌ر

بردراوه بڼې ښه‌وی له لایه‌نې ووشه‌کاری و جواڼکاری و-
 په‌وانبېژي وه‌هیچ (ته‌نانه‌ت پی‌تیکیش) ناته‌واوی تیا دروست بیت-
 هیوا دارین به چاوکی بڼې لایه‌نه‌وه سه‌یری هه‌موو پښانک
 بکړیت و نه‌گه‌ر پاستیش بینرا چاوی لی نه‌نوقیزیت « وه‌خواي
 گه‌وره پاداشتی کاک «محمد» بداته‌وه (انشأ الله)

و اخر دعوانا ان الحمد لله رب العالمین

۱۹۸۶/۱۲/۱۶

« ب »

پوون كوردنه وەيەك

پیش ئەوەی بچینه ناو ئابلۆكەووە پێویستە بزانی ژمارە (۱۹)
چەیه؟ و چ سوپێکی بێ سپێدارووە؟

ئۆژە (۱۹) ئەو ژمارە یەكە سەرچەمی ژمارە ی پیتی ئایەتە
پیتەکانی قورئانی گرتۆتە خۆو بوو بە پەرژینێك بۆ قورئانی
پیرۆز - بۆ ئەو (۲۹) سورەتە ی كە ئایەتە پیتیان تیا هاتووە بە
تایبەتی و قورئان بە گشتی چونکە تەنها پیتێك وون بیت یا زیاد
بیت لەو پیتانە ی لە ئایەتە پیتەکاندا هەیه لە سورەتەکانیاندا، ئەوا
بناغە و بچینه ی کش گێژێ ژمارە یی كە لە سەر ژمارە (۱۹) بەندە
هەرەس دینیت و پەيوەندیان لێك ئەترازیت چونکە سەرچەمی
پیتی ئایەتە پیتەکانی قورئان لە سورەتەکانیاندا بێ مانەو ی هیچ
کەرتێك دابەشی سەر ژمارە (۱۹) ئەبێ

هەرەو هە سەرچەمی پیتی هەر ئایەتە پیتێك بگریت (لەو
«۱۴» ئایەتە پیتە ی كە لە «۲۹» سورەتی قورئاندا هاتوون)
سەرچەمیان بێ مانەو دابەشی سەر ژمارە (۱۹) ئەبیت
بۆ نموونە :-

(ن) ★ والقلم وما یسطرون) سەرچەمی پیتی (ن) لەو
سورەتانە ی ئایەتە پیتەکان (ن) ی تیا ی بێ مانەو دابەشی
سەر ژمارە (۱۹) ئەبیت

(الم ★ ذلك الكتاب لا ريب فيه) سەرجهى پىتى
(ئەلىف، لام، ميم) لەو سۈرەتەنە ئايەتە پىتەكەيان (الم)ى
تيايە، بى مانەو دابەشى سەر ژمارە (۱۹) ئەيىت .

ھەرۋەھا بۆ ئايەتە پىتەكانى تىرىش بە ھەمان دەستور
سەرجهمىيان دابەشى سەر ژمارە (۱۹) ئەيىت بى مانەوھى
ھىچ كەرتىك .

تەنانتە ژمارە (۱۹) خۆى پەيۋەست ئەكات لە گەل
ژمارەى پىتى ئايەتە پىتەكات كە ژمارەيان (۱۴) ئايەتە پىتە ،
ئەوھتا ژمارەى پىتى ئايەتە پىتەكان ئەكاتە (۳۸) (الم ، اٰلر ،
الم ، المص ، طسم ، طس ، كھىص ، حم عسق ، طه ، يس ،
حم! ، ص ، ق ، ن) كە ئەم ژمارەيەتى بى مانەوھى ھىچ كەرتىك
دابەشى سەر ژمارە (۱۹) ئەيىت .

$$(۲ = ۱۹ \div ۳۸)$$

ژمارە (۱۹) پەيۋەندى خۆى تەنھا لە گەل ئايەتە پىتەكان-و
ژمارەى پىتى ئايەتە پىتەكاندا - نانويىت ، بەلكو پەيۋەندى خۆى
زۆر پتەو تر لە جىھانى ئايەتە پىتەكان ئاشكرا ئەكات لە قورئانى
پىرۋزدا ، ھەر وەك لە تابلۇيانى (۳۲-۳۳-۳۴-۳۵-۰۰۰۰۰ ھتە ،
كتىبى «نزىكتىن دەرمانخانە»ى مامۇستا «بكر غريب فرج» پوون
و ئاشكرايە .

ههروه ها نه گهر بیټ و ټیمه سهیری ژماره ی سوره ته کانی
 قورنان بکه یڼ نه بینن ژماره یان (۱۱۴) سوره ته ، نه م ژماره یه یڼ
 مانوه دابه شی سهر ژماره (۱۹) نه بیټ .

$$(۱۱۴ \div ۱۹ = ۶)$$

ههروه ها له قورناندا (بسم الله الرحمن الرحيم) (۱۱۴) جار
 هاتوو ، ههر چه نده له سوره تی (التوبة) دا (بسم الله الرحمن
 نه هاتوو ، به لام پږه که ی له سوره تی (النمل) دا پر کراوه ته وه ،
 شهویش به وهی دوو جار ناوی (بسم الله الرحمن الرحيم) ی تیا
 هاتوو .

که واته ژماره ی (بسم الله الرحمن الرحيم) له قورناندا یڼ
 مانوه دابه شی سهر ژماره (۱۹) نه بیټ .

$$(۱۱۴ \div ۱۹ = ۶)$$

له گهل نه وه شدا ژماره ی پیته کانی (بسم الله الرحمن الرحيم)
 یه کسانه به (۱۹) بیت ، نه مهش نه یڼی یه کی که وړه یه سه باره ته به
 ناشکرا کردنی په یوه ندی ژماره (۱۹) به قورنای پیروزه وه (ههر
 چه نده خوی به به زه یی باسی ژماره «۱۹» نه کات له سوره تی
 المذثره دا دهری نه خات که ژماره «۱۹» کوشنده ترین کوده تایه بو
 سهر تیوری یڼ باوه پان و مایه ی شانایز هوسلمانانه) .

ههروه ها یه که م سوره ته که هاته خواره وه سوره تی «علق»
 بو ، نه م سوره ته (علق) ژماره ی تایه ته (۱۹) تایه ته ! ، وه

(۱۹) هه‌مین سوره‌تی قورئانه له ژماره‌ی سوره‌ته‌کاندا

نهم کاره هه‌روا گۆتوه‌تی به‌لکو ناشکراترین ناماژه‌یه
خوای گه‌وره نیشانمان نه‌دات به‌ ژماره (۱۹) و په‌یوه‌ندی به‌
قورئانه‌وه که‌واته ژماره (۱۹) نه‌و په‌ژێنه‌ بی «که‌له‌به‌ره‌یه
که‌ قورئانی پیروزی له‌ چوار چیه‌ی خویدا شه‌ئه‌ک داوه

وه‌ یۆ زیاتر شاره‌زا بوون له‌ ژماره (۱۹) و خولی بی سپین
دراوی، سه‌یری کتیی «نزیکترین ده‌رمانخاته‌ی «بکر غریب فرج،
و کتیی «قورئان و عه‌قلی نه‌لکترۆنی» ی «صابر گرد عازبانی،
ه‌که‌، نه‌وسا مه‌زنی و بی گه‌ردی قورئانی پیروزی بۆ ناشکر نه‌بیت.

— عه‌بدی —

تېيىنى :-

تابلۆ دەر كراوه كانى قورئانى پيرۆز كه به شيوهى كشر
 كيرى ژماره يى دەر كراوه ، له قورئانه چاپ كراوه كهى نه زههري
 پيرۆز (مصنف الازهر الشريف) چاپى دووم - سالى (۱۹۷۸)
 زايىنى «سه بارهت به تابلۆكهى نهم كتيبه» ده زهيزاوه ، كه ماموستا
 «د محمد رشاد خليفة» يه كتيكه له وانهى سهر په رشتى كردوه ههر
 له شيوه و چوئيه تى نووسينى نژوه كهى و دانانى ووشه و پيتا
 و... هتد . چونكه نهم قورئانهى نه زههري له سهر شيوه ده ست
 نووسه كهى خوى (واته چۆن له ژير چاوديرى و ئاماژه كردنى
 پيغهمبر « صلى الله عليه وسلم » خليفه سى يه « عثمان بن
 عفان » نووسيوه تيه وه) له چاپ ذراوه !

وه خوئنهري به پيرۆز بۆ چه سپاندنى ديمه نه كانى نهم
 تابلۆيهى له بهر ده سى به پيرۆز تاندايه له سهر قورئانه كهى نه زههري
 پيرۆز نه توانى كه لك وه رگرى و تووشى ههله نابيت ، به لام جگه
 قورئانه چاپ كراوه كهى نه زههر ههرچى چاپ كراوى قورئانى تر
 ههيه به گشتى ههله يه ههر له شيوه و دانانى و نووسينى ، واته
 وينه و شيوهى نووسينى نژوه كهى جياوازه له گه ك چاپى
 نه زههري پيرۆز !

- عه بدى -

تابلۆی نۆزده (۱۹)

سۆي سورەت له قورئانی پیرۆزدا یەکی (۱۹) ئایەتەن ، ئەو سورەتەکانەش سورەتە («علق» و «انفطار» و «اعلی») ن، وە لە پوانگە ئێمە یەكسانیە ئایەتەکانیان گرتوومان بە تابلۆ و ئەبێ پە یوئەندیکی پتەویان بە یەكەو لە نیتواندا هەبێ ، چونکە سۆي سورەت لە قورئاندا بە بێ مەبەست و ویست هەر یەكەیان (۱۹) ئایەت نابن ، جا با بزاین پە یوئەندی هەیه لە نیتوان ئەم سۆي سورەتەدا («علق» و «انفطار» و «اعلی») کە لە ژمارە ئایەتەدا یەكسانن ۹۰۰۰!

۱ - زەق ترین پە یوئەندییان پتەو هەبێ ئەو یە هەر سۆي سورەتە کە سەرجهمی ئایەتەکانیان = (۵۷) ئایەت ، کە ئەم ژمارە یە بێ مانەوێ هیچ کەرتیک دابەشی سەر ژمارە ی پیرۆز - (۱۹) - ئەبێ (۵۷ ÷ ۱۹ = ۳) .

وە هەر یەكەیان = (۱۹) ئایەت ، کە هەر یەكەیان دابەشی سەر ژمارە (۱۹) ئەبێ بێ مانەوێ هیچ کەرتیک (۱۹ ÷ ۱۹ = ۱) .

۲ - هەر دوو سورەتە («علق» و «اعلی») یەكسانن بە (۳۸) ئایەت ، هەر ئەم دوو سورەتە سەرجهمی ووشەکانیان یەكسانە بە (۱۵۲) ووشە .

کەچی بەتەنهای سورەتە («علق») ژمارە ی ووشەکانی یەكسانە بە (۷۶) ووشە .

ههروه‌ها سورته‌ی «اعلیٰ»ش ژماره‌ی وشه‌کانی یه‌کسانه به (٧٦) وشه .

سهرنج بده ٠٠ ژماره‌ی نایه‌ته‌کانیان بئ مانه‌وه دابه‌شی سهر ژماره (١٩) نه‌بن $(٣٨ \div ١٩ = ٢)$.

ههروه‌ها ئهم دوو سورته‌ته ژماره‌ی وشه‌کانیان ههر بئ مانه‌وه دابه‌شی سهر ژماره (١٩) نه‌بن .
 $(١٥٢ \div ١٩ = ٨)$.

که‌چی به‌جیاش ژماره‌ی وشه‌کانیان بئ مانه‌وه دابه‌شی سهر ژماره (١٩) نه‌بن ، نه‌وه‌تا سه‌رجه‌می وشه‌کانی سورته‌ی «علیٰ» یه‌کسانه به (٧٦) وشه $(٧٦ \div ١٩ = ٤)$. ههروه‌ها سه‌رجه‌می وشه‌کانی سورته‌ی «اعلیٰ»ش ههر یه‌کسانه به (٧٦) وشه
 $(٧٦ \div ١٩ = ٤)$.

٣ - ناوی «محمد» صلی الله علیه وسلم، پێک هاتوو له پیتی «م، ح، د»، ئهم سێ پیتته پیرۆزترین پیتن له ناو ههموو پیتته‌کانی قورئانی پیرۆزدا ، چونکه ناوی مه‌زن‌ترین پیتغه‌مبه‌ری لێ پێک هاتوو و تابلۆکه‌مان پتر له‌ نیوه‌ی ، ئهم سێ پیتته پیرۆزه (م، ح، د) دیمه‌نی تابلۆکه‌ن بۆ دُنیا بوونیش فهرموون سه‌رنجی دیمه‌نه‌کانی تابلۆکه‌ بده‌ن .

له ناو ئهم سێ پیتته پیرۆزه‌دا که پیتی «م، ح، د» ه‌پیتی «م» یه‌که‌م پیتته له پیرۆزیدا ، چونکه پیتی «م» دوو جار له ناوی

«محمد» دا هاتووه و پژهی پیتی «م» = پئی ژماره‌ی پیتی ناوی
 «محمد» ، ههروه‌ها یه‌که‌م پیتته له ناوی «محمد» دا (واته نه سه‌ره‌تای
 ناوه‌که دایه) .

وه پیتی «ح» دیش به دووهم پیت دانه‌ترین له پیروژیدا ،
 چونکه پژهی ئەم دوو پیتته یه‌کسانه به پژهی ته‌نبا پیتی «م» نه
 ناوی «محمد» دا .

به‌لێ ۰۰۰۰ له هه‌ر سنی سوره‌ته‌که‌دا ئەم سنی پیتته پیروژه
 (م، ح، د) - که پێک هێنهری ناوی «محمد» ، سه‌رجه‌میان یه‌کسانه
 به (۹۵) «م، ح، د»، ئەم ژماره‌یه بێ مانه‌وه‌ی هیچ که‌رتیک دابه‌شی
 سه‌ر ژماره (۱۹) نه‌بێ .

$$(۵ = ۱۹ \div ۹۵)$$

وه پیتی پیروژ له نۆزده‌ ئایه‌ته‌که‌ی سوره‌تی «انفطار» دا سه‌ر
 چه‌میان یه‌کسانه به (۳۸) «م، ح، د» که ئەم ژماره‌یه‌ش بێ مانه‌وه
 دابه‌شی سه‌ر ژماره‌ی پیروژ - ۱۹ - نه‌بێ .

$$(۲ = ۱۹ \div ۳۸)$$

هه‌روه‌ها پیتی پیروژ له نۆزده‌ ئایه‌ته‌که‌ی سوره‌تی «علق» یشدا
 سه‌رجه‌میان بێ مانه‌وه‌ی هیچ که‌رتیک دابه‌شی سه‌ر ژماره (۱۹)
 نه‌بێ ، نه‌وه‌تا «م، ح، د» له نۆزده‌ ئایه‌ته‌که‌ی ئەم سوره‌ته‌دا
 سه‌رجه‌میان یه‌کسانه به (۱۹) «م، ح، د» .

$$(۱ = ۱۹ \div ۱۹)$$

نه یینین پیتی پیروژ له (۳۸) نایه ته که ی سوره تی «انفطار» و
 سوره تی «علق» دا سهرجه میان بئ مانه وه دابه شی سهر ژماره
 (۱۹) نه بئ ، که نه کاته (۵۷) «م، ح، د» .
 $(۳ = ۱۹ \div ۵۷)$

که چی سهرجه می پیتی نه و وشانه ی پیتی پیروژ (م، ح، د) یان
 تیا به له هه مان (۳۸) نایه تی ههر دوو سوره تا سهرجه می
 پینه کانیان = (۲۰۹) ، نه ژماره یه ش بئ مانه وه دابه شی سهر
 ژماره ی پیروژ (۱۹) نه بئ .
 $(۱۱ = ۱۹ \div ۲۰۹)$

(بۆ چه سپاندنی نه م لقانه ی سهره وه و دلنیا بوون لییان ، له
 خسته ی ژماره ۱- که لک وه رگه) .

سبحان الله - سهرنج بده نه م قورئانه پیروژه جه ند به
 شیوه یه کی بیرکاری و نه ندازه یی دانراوه ، ههر به نایه ت و
 وشه و پیت و «م، ح، د» و ناوی خوی مه زن و ناوی پیغه مبه زان
 و . . . . هتد گه وره ترین به لکه ن بۆ نه م راستی یه که ئالۆزترین
 نامیری سه ده ی بیسته م به پیژه ی ورده کاری تاقه نایه تیک له گه ل
 تابلۆکهیدا ساده ترین نامیره ! ، نیته له سهر بناغه یه کی بئ به لکه
 نامیری ژمیرکار - کۆمپیوتهر - ناکه یین به په و په وه ی گالیسکه نه
 چا و ئالۆزی و ورده کاری یه کانی قورئانی پیروژه وه .

فه رموون نه وه نیوه و تابلۆکانی قورئانی پیروژ بزانی
 تابلۆکانی قورئان خاوه نی ورده کاری و ده ست په نگینی ترن یا بیر
 و هۆشی مروف .! . . .

فصلی شماره ۱ -

سورہی «عق»		سورہی «اعط»		سورہی «اعل»	
درجہ	نام	درجہ	نام	درجہ	نام
۱	۱-۱-۱	۱	۱-۱-۱	۱	۱-۱-۱
۲	۲-۱-۱	۲	۲-۱-۱	۲	۲-۱-۱
۳	۳-۱-۱	۳	۳-۱-۱	۳	۳-۱-۱
۴	۴-۱-۱	۴	۴-۱-۱	۴	۴-۱-۱
۵	۵-۱-۱	۵	۵-۱-۱	۵	۵-۱-۱
۶	۶-۱-۱	۶	۶-۱-۱	۶	۶-۱-۱
۷	۷-۱-۱	۷	۷-۱-۱	۷	۷-۱-۱
۸	۸-۱-۱	۸	۸-۱-۱	۸	۸-۱-۱
۹	۹-۱-۱	۹	۹-۱-۱	۹	۹-۱-۱
۱۰	۱۰-۱-۱	۱۰	۱۰-۱-۱	۱۰	۱۰-۱-۱
۱۱	۱۱-۱-۱	۱۱	۱۱-۱-۱	۱۱	۱۱-۱-۱
۱۲	۱۲-۱-۱	۱۲	۱۲-۱-۱	۱۲	۱۲-۱-۱
۱۳	۱۳-۱-۱	۱۳	۱۳-۱-۱	۱۳	۱۳-۱-۱
۱۴	۱۴-۱-۱	۱۴	۱۴-۱-۱	۱۴	۱۴-۱-۱
۱۵	۱۵-۱-۱	۱۵	۱۵-۱-۱	۱۵	۱۵-۱-۱
۱۶	۱۶-۱-۱	۱۶	۱۶-۱-۱	۱۶	۱۶-۱-۱
۱۷	۱۷-۱-۱	۱۷	۱۷-۱-۱	۱۷	۱۷-۱-۱
۱۸	۱۸-۱-۱	۱۸	۱۸-۱-۱	۱۸	۱۸-۱-۱
۱۹	۱۹-۱-۱	۱۹	۱۹-۱-۱	۱۹	۱۹-۱-۱

(۱-۱۹) نام نایبانی زماردیان و زمارانہ . من معلن لہ بسی ہر روز و آنہ دم جہان نیا نیوہ .

له هه‌رسێ سورەتی «علق» و «انفطار» و «اعلیٰ» دا ، له
نایەتانهی تەنها پیتی له پیتی پیرۆزیان تیایه :

له سورەتی «علق» پیتی ئەو ووشەیهی تەنها پیتەکی ناوی
«محمد» ی تیایه له (۷) نایەتیاندا پیتی ووشەکه ژمارە ی پیتەکی
جووته .

له سورەتی «انفطار» دا له سەر هه‌مان دەستور له (۵)
نایەتیاندا پیتی ووشەکه ژمارە ی پیتەکی جووته .

له سورەتی «اعلیٰ» دا له سەر هه‌مان دەستوری ناو براو
له (۳) نایەتیاندا پیتی ووشەکه ژمارە ی پیتەکی جووته .

ئەبێنین له سورەتی «علق» پیتی ئەو ووشەیهی تەنها پیتەکی
ناوی «محمد» ی تیایه له (۷) نایەتیاندا پیتی ووشەکه ژمارە ی
پیتەکی جووته ، وه له سورەتی «انفطار» دا له سەر هه‌مان
دەستور له (۵) نایەتیاندا پیتی ووشەکه ژمارە ی پیتەکی جووته، وه
له سورەتی «اعلیٰ» دا له سەر هه‌مان دەستور له (۳) نایەتیاندا
پیتی ووشەکه ژمارە ی پیتەکی جووته ، سەرئێج بده . له سورەتی
«علق» به دوو پله له سورەتی «انفطار» پتر تره و سورەتی «انفطار»
به دوو پله له سورەتی «اعلیٰ» پتر تره .

ئەمه سه‌بارەت به ژمارە ی نایەتەکانی ئەو ووشانهی که تەنها
پیتەکیان (پیتی پیرۆز تیایه و ژمارە ی پیتی ووشەکه جووته ، و

بو نایه ته کانی نه ووشانه ی ته نهها پیتیه یان (پیتی بیروژ)
تیایه و ژماره ی پیتی ووشه که تایه :-

له سوره تی «علق» له و نایه تانه ی ته نهها پیتی له پیتیه یانی
ناوی «محمد» یان تیایه پیتی نه ووشه یی ته نهها پیتیه که ی ناوی
«محمد» ی تیایه ، له (۲) نایه تیاندا پیتی ووشه که تاکه .

له سوره تی «انفطار» یشدا له سهر هه مان ده ستور و گیراو
له (۲) نایه تیاندا پیتی ووشه که تاکه .

له سوره تی «اعلی» ش له سهر هه مان ده ستوری ناو براو
له (۲) نایه تیاندا پیتی ووشه که تاکه .

(بروانه خسته ی ژماره -۲) :-

فه رموو سه رنج بده و ده ست په نگینی و کارامه یی خوای
مه زن لهم چه ند لقانه ی پابردوو (وداهاتوو) دا ببینه .

له هەر سێ سوره ته كه دا ئهو ئايه تانه ی ته نها یه ك پیت له
پیته كانی ناوی «محمد» یان تیایه :-

له سوره تی «علق» ئایه تی یه كه م ناوه پاست و كۆتایی (كه
ئایه تی «ا» و «اا» و «اا» هه مه ، هەر وه ك له خشته ی ژماره
- ۲- دا ده رنه كه وێ ژماره ی ووشه كانیان = ۱۵ .

له سوره تی «انفطار» ئایه تی یه كه م و ناوه پاست و كۆتایی
ژماره ی ووشه كانیان = ۱۳ .

له سوره تی «اعلی» ئایه تی یه كه م و ناوه پاست و كۆتایی
ژماره ی ووشه كانیان = ۱۱ .

ئه بینین له سوره تی «علق» ژماره ی ووشه كانی پتر تره له
ژماره ی ووشه كانی سوره تی «انفطار» به دوو پله وه ژماره ی
ووشه كانی سوره تی «انفطار» پتر تره له ژماره ی ووشه كانی سوره تی
«اعلی» به دوو پله .

سه رنجی ئه وه بده لهم چه ند لقانه ی پابر دوو هه میشه سوره تی
«علق» به دوو پله له سوره تی «انفطار» و سوره تی «انفطار» به دوو
پله له سوره تی «اعلی» پتر تره - سبحان الله .

له هەر سێ سوره ته كه دا هەر لهو ئايه تانه ی یه ك پیت له
پیته كانی ناوی «محمد» یان تیایه :

سه رجه می ئه و ووشانه ی گه وره ترین پیتیان - ۲- تیایه له
سوره تی «علق» ژماره یان تا كه سه رجه می ئه و ووشانه ی دووهم

پیتیان (ح) یا د) تیایه له سوره تی «علق» ژماره یان تاکه سهرجه می
 نه ووشانه ی گه وره ترین پیتیان تیایه له سوره تی «انفطار» ژماره یان
 تاکه سهرجه می نه ووشانه ی دووم پیتیان تیایه له سوره تی
 «انفطار» ژماره یان تاکه سهرجه می نه ووشانه گه وره ترین پیتیان
 تیایه له سوره تی «اعلی» ژماره یان جووته سهرجه می نه ووشانه ی
 دووم پیتیان تیایه له سوره تی «اعلی» ژماره یان جووته (پروانه
 خشته ی ژماره -۲) .

چهنده په یوه نندی یه کی ناسک و رازاوه یه نه م لقه ی رابردوو !
 له هر سې سوره ته که دا هر له و نایه تانه ی ته نها پیتی له پسته کانی
 ناوی «محمد» یان تیایه :-

سهرجه می پیتی نه و نایه تانه ی گه وره ترین پیتیان تیایه له
 سوره تی «علق» ژماره ی پسته کانیان جووته .

سهرجه می پیتی نه و نایه تانه ی دووم پیتیان تیایه هر له
 سوره تی «علق» ژماره ی پسته کانیان جووته .

سهرجه می پیتی نه و نایه تانه ی گه وره ترین پیتیان تیایه له
 سوره تی «انفطار» ژماره ی پسته کانیان جووته .

سهرجه می پیتی نه و نایه تانه ی دووم پیتیان تیایه هر له
 سوره تی «انفطار» ژماره ی پسته کانیان جووته .

سەرجه‌می پیتی ئەو ئایەتەکانی گەورەترین پیتیان تیایە لە
 سورەتی «اعلیٰ» ژمارە ی پیتەکانیان جووتە •
 سەرجه‌می پیتی ئەو ئایەتەکانی دووەم پیتیان تیایە ھەر لە
 سورەتی «اعلیٰ» ژمارە ی پیتەکانیان جووتە •
 (بەروانە خستە ی ژمارە - ۲-)

جینگای شیای خۆیەتی کە خوای مەزن ئەفەرمووی (والشفع
 و الوتر) - واتە : سویند بە جووت وتاک (۱) « بنچینە و پیک ھینەری
 ژمارە کان » - سەرنجی ئەو لقانە بدە کە جووت وتاک تیایاندا
 سوو (دود) ئەبینن ، ئەو سائەو پاستی یەت بۆ دەر ئەکەوێت کە
 خوای زانا لە بەر چی فەرموویەتی (و الشفع والوتر) !
 لە ھەر سێ سورەتە کەدا ھەر لەو ئایەتەکانی تەنھا پیتی لە
 پیتەکانی ناوی «محمد» یان تیایە •
 سەرجه‌می پیتی ئەو ووشانە ی گەورەترین پیتیان تیایە لە
 سورەتی «علق» ژمارە ی پیتەکانیان تاکە ، کە پیتەکانیان = (۱۷) •

سەرجه‌می پیتی ئەو ووشانە ی دووەم پیتیان تیایە ھەر لە
 سورەتی «علق» ژمارە ی پیتەکانیان تاکە ، کە پیتەکانیان = (۱۷) •
 سەرجه‌می پیتی ئەو ووشانە ی گەورەترین پیتیان تیایە لە
 سورەتی «انفطار» ژمارە ی پیتەکانیان تاکە ، کە پیتەکانیان = (۱۷) •

---

(۱) دیاری نایندە مصطفی علی برزنجی • ص ۳۱-۳۲

سەرجهمی پیتی ئەو ووشانەی دووهم پیتیان تیایە ھەر لە
سورەتی «انفطار» ژمارە ی پیتەکانیان تاکە ، کە پیتەکانیان = (۱۷) •

سەرجهمی پیتی ئەو ووشانەی گەورەترین پیتیان تیایە لە
سورەتی «اعلیٰ» ژمارە ی پیتەکانیان تاکە •

سەرجهمی پیتی ئەو ووشانەی دووهم پیتیان تیایە ھەر لە
سورەتی «اعلیٰ» ژمارە ی پیتەکانیان تاکە •
(بەروانە خشتە ی ژمارە ۲-)

ناگونجی بۆ ھەموو لقێ دوای نووسینی ، لقە کە شی بکەینەو
و لە چۆنیەتی پە یوە ندیە کانیان بووین • خوێرەری بە پێز ئەبێ
سەرنج و تێبیدی ئەو بەکات پە یوە ندی ئەو لقە ی لە خوێندنەو یدایە
لە نێوان سورەتی یا فرە تر دا چی یە ، ئە گەر نا ئەوا ئە گەر بۆ
ھەموو لقێ ئێمە بیدەینە بەر لیکۆ لینەو و چۆنیەتی پە یوە ندیان
ئەبێ تەنھا بۆ تابلۆ یە کێ وەک تابلۆ ی (۱۹) - واتە ئەم تابلۆ یە لە
خوێندنەو یدایت - پتر لە (۵۰۰) لایە پە ی وەک لایە پە کانێ ئەم
کتیبە ی لە بەر دەستت دایە ئەو یت ، وا بزائە ئەم کارەش ئە گەر
بەو جۆرە بێ کە باسما ن کرد لە چێژ پێزی تابلۆ کە کەم ئە کاتەو و
سەرە پای خۆ مان دوو کرد نیش •

لە ھەر سێ سورە تە کە دا لەو ئایە تانە ی تەنھا یە ک پیت لە
پیتەکانی ناوی «محمد» یان تیایە :-

له سورەتی «علق» ژمارە ی ئەو ئایە تانەی گەورە ترین پیتیان
تیا یەم-ژمارە یان = ۵۰

له سورەتی «انفطار» ژمارە ی ئەو ئایە تانەی گەورە ترین پیتیان
تیا یە ژمارە یان = ۴۰

له سورەتی «اعلیٰ» ژمارە ی ئەو ئایە تانەی گەورە ترین پیتیان
تیا یە ژمارە یان = ۳۰

کەچی بۆ دووهم پیتیش له گەورە یی دا-«ح» یا «د» - له سەر
دەستوری ناوبراو :

له سورەتی «علق» ژمارە ی ئەو ئایە تانەی دووهم پیتیان تیا یە
ژمارە یان = ۴۰

له سورەتی «انفطار» ژمارە ی ئەو ئایە تانەی دووهم پیتیان تیا یە
ژمارە یان = ۳۰

له سورەتی «اعلیٰ» ژمارە ی ئەو ئایە تانەی دووهم پیتیان تیا یە
ژمارە یان = ۲۰

(بروانە خستە ی ژمارم-۲-)

ئەبیین ئەو ئایە تانەی تەنھا پیتە کە ی ناوی «محمدیان» تیا یە :
له سورەتی «علق» ئەو ئایە تانەی تەنھا پیتە کە یان گەورە ترین
پیتە ژمارە یان پتر ترە له ژمارە ی ئایە تەکانی سورەتی «انفطار»
(ئەو ئایە تانەی تەنھا پیتە کە یان گەورە ترین پیتە) بە یەك پلە ،

ههروهه ژماره‌ی نایه‌ته‌کانی سوره‌تی «انفطار» (ئو نایه‌تانه‌ی ته‌نھا پیته‌که‌یان گه‌وره‌ترین پیته) پتر تره له ژماره‌ی ئو نایه‌تانه‌ی ته‌نھا پیته‌که‌یان گه‌وره‌ترین پیته له سوره‌تی «اعلی» به‌یه‌ك پله .

ئهمه سه‌باره‌ت به گه‌وره‌ترین پیت ، هه‌روهه‌ها بۆ دووهم پیتش (ح ۵۰) به هه‌هه‌مان شتیوه و له سه‌ر هه‌مان ده‌ستور :-

له سوره‌تی «علق» ئو نایه‌تانه‌ی ته‌نھا پیته‌که‌یان دووهم پیته ژماره‌یان پتر تره له سه‌ر هه‌مان گیراو له نایه‌ته‌کانی «انفطار» به یه‌ك پله ، هه‌روهه‌ها ژماره‌ی نایه‌ته‌کانی هه‌مان گیراو له سوره‌تی «انفطار» پتر تره له ژماره‌ی نایه‌ته‌کانی هه‌مان گیراو له سوره‌تی «اعلی» به یه‌ك پله .

سه‌رنج بده چیمان ده‌ستگیر بووه له گرتنی ئو نایه‌تانه‌ی گه‌وره‌ترین پیتیان تیا به هه‌ر به‌و ده‌ستوره له گرتنی ئو نایه‌تانه‌ی دووهم پیتیان تیا به هه‌مان .

ده‌رچوو مان ده‌ستگیر بووه ، له گه‌ل ئه‌وه‌شدا سوره‌تی «علق» به‌یه‌ك پله له سوره‌تی «انفطار» و سوره‌تی «انفطار» به‌یه‌ك پله له سوره‌تی «اعلی» پتر تره ، ئهمه سه‌باره‌ت به‌و نایه‌تانه‌ی یه‌كه‌م پیت له پیرۆزی (گه‌وره‌یی) دایان تیا به ، که‌چی بۆ دووهم پیتیش له

گهوره یی (پیرۆزی) دا به هه مان شتیوه سورته تی «علق» به یهك پله به
 سورته تی «انفطار» به یهك پله له سورته تی «اعلی» پترتره .
 (پروانه خسته ی ژماره ی-۲-)

هه ر له و ئایه تانه ی ته نها یهك پیت له پیته کانی ناوی «محمد» یان
 تیا به نه بینن :-

له سورته تی «علق» دا نه و ئایه تانه ی گه و ره ترین پیتیان تیا به
 ژماره یان = ۵ .

هه ر له هه مان سورته نه و ئایه تانه ی دووم پیت له
 گه و ره یی یاندا تیا به ژماره یان = ۴ .

له سورته تی «انفطار» دا نه و ئایه تانه ی گه و ره ترین پیتیان تیا به
 ژماره یان = ۴ .

هه ر له هه مان سورته نه و ئایه تانه ی دووم پیتیان تیا به
 ژماره یان = ۳ .

له سورته تی «اعلی» دا نه و ئایه تانه ی گه و ره ترین پیتیان تیا به
 ژماره یان = ۳ .

هه ر له هه مان سورته نه و ئایه تانه ی دووم پیتیان تیا به
 ژماره یان = ۲ .

نه بینن ژماره ی نه و ئایه تانه ی «م» یان تیا به گه و ره تره له
 ژماره ی نه و ئایه تانه ی «ح» یا «د» یان تیا به به یهك پله له هه ر

کام له سې سوره ته که دا ، هر سوره ټيکيان بگړيت هر يه ک
نه نجامت نه دا به ده سته وه ، نه و تا :

له سوره تي «علق» دا ژماره ی نه و نايه تانه ی «م» يان تيايه پتر
تره له ژماره ی نه و نايه تانه ی «ح» يا «د» يان تيايه به يه ک پله .
له سوره تي «انفطار» يشدا هر له سهر هه مان ده ستور
ژماره ی نه و نايه تانه ی «م» يان تيايه پتر تره له ژماره ی نه و نايه تانه ی
«ح» يا «د» يان تيايه به يه ک پله .

له سوره تي «اعلى» بش هه روا ژماره ی نه و نايه تانه ی «م» يان
تيايه پتر تره له ژماره ی نه و نايه تانه ی «ح» يا «د» يان تيايه
به يه ک پله .

تېبينى نه وه بکه سوره تي «علق» له سوره تي «انفطار» گه وړه تره ،
وه سوره تي «انفطار» له سوره تي «اعلى» گه وړه تره ، به لگه شمان
نه و به ژماره ی نه و نايه تانه ی دوهم پيتيان تيايه له سوره تي «علق»
(له سهر ده ستوري ناو براو) يه کسانه به ژماره ی نه و نايه تانه ی
يه کم پيتيان تيايه له سوره تي «انفطار» له سهر هه مان گيراو .

وه ژماره ی نه و نايه تانه ی دوهم پيتيان تيايه له سوره تي
«انفطار» (له سهر هه مان ده ستوري ناو براو) يه کسانه به ژماره ی
نه و نايه تانه ی يه کم پيتيان تيايه له سوره تي «اعلى» له سهر
هه مان گيراو .

نه‌گەر به‌وردی سه‌رنجی نه‌وچه‌ند لقه پر ورده‌کاری
 ورازاوانه‌ی پابردوو بده‌ین شه‌بینی ژیری ده‌سته وه‌ستانه له
 ناستی چۆینه‌تی دانان و پیکه‌ستیان ، بۆیه خوای زانا نه‌فهرمووی
 (نه‌گەر ئیوه راست نه‌که‌ن که نه‌لین قورئان دانراوی «محمد» ده‌ی
 ته‌نها سوره‌تی وه‌ک سوره‌ته‌کانی قورئان به‌ینه‌وه) .

پاسته نه‌ک هه‌ر ناتوان سوره‌تی وه‌ک سوره‌ته‌کانی قورئان
 به‌ینه‌وه به‌لکو ناتوان ته‌نها ئایه‌تی وه‌ک ئایه‌ته‌کانی قورئانی
 بیروژ به‌ینه‌وه . چونکه هه‌ر ئایه‌تی بگریته له قورئاندا نه‌ک هه‌ر
 به‌ووشه و پیت و «م، ح، د» و چنده‌ها لایه‌نی تر خاوه‌نی به‌یوه‌ندیه‌کی
 ژور پته‌وه به‌لکو به‌ ژور لایه‌نی تر که ژیری ئیمه ناتوانی به‌ی
 به‌ری به‌ نه‌ینه‌کانی جگه به‌شیکێ کم نه‌بی !

له هه‌ر سۆ سوره‌ته‌که‌دا ئایه‌تی یه‌که‌میان :-

له سوره‌تی «انفطار» دا ژماره‌ی پیت‌ه‌که‌ی تاکه

له سوره‌تی «اعلی» دا ژماره‌ی پیت‌ه‌که‌ی تاکه

له سوره‌تی «علق» دا ژماره‌ی پیت‌ه‌که‌ی جووته که‌جی ئایه‌تی

کو‌تاییان :-

له سوره‌تی «انفطار» دا ژماره‌ی پیت‌ه‌که‌ی تاکه

له سوره‌تی «اعلی» دا ژماره‌ی پیت‌ه‌که‌ی جووته

له سوره‌تی «علق» دا ژماره‌ی پیت‌ه‌که‌ی جووته

ئەبىننن ژمارەى پىتى ئايەتى ھەر سى سۈرەتەكە پىچەوانەى
ئەنۆتىنن لە گەل ژمارەى پىتى ئايەتى كۆتايى ياندا .

ئەوەتا لە ئايەتى يەكەمياندا دوو تاك بە جووتىك بە ژمارەى
پىت دەر ئەكەن ، بەلام لە ئايەتى كۆتايى ياندا دوو جووت بە تاكىك
بە ژمارەى پىت دەرئەكەن (بىروانە خستەى ژمارە -۳ -)
كەچى ئەك ھەر بە ژمارەى پىت پىچەوانەى ئەنۆتىنن ، بەلكو بە
پىتى پىروژ (م،ح،د) تىاياندا ھەر پىچەوانەى ئەنۆتىنن .

ئەوەتا لە ئايەتى يەكەمى ھەرسى سۈرەتدا :-

لە سۈرەتى «انفطار»دا پىتى پىروژ گەورەترىن پىتە كە
تىايەتى - واتە«م» - .

لە سۈرەتى «اعلى»دا پىتى پىروژ گەورەترىن پىتە دوووم
پىتە كە تىايەتى - كە«م» و «ح» يە - .

لە سۈرەتى «علق»دا پىتى پىروژ گەورەترىن پىتە كە
تىايەتى - كە«م» - .

وہلە ئايەتى كۆتايى ياندا :-

لە سۈرەتى «انفطار»دا پىتى پىروژ گەورەترىن پىتە كە تىايەتى

لە سۈرەتى «اعلى»دا پىتى پىروژ گەورەترىن پىتە دوووم
پىتە كە تىايەتى .

له سورەتى «علق» دا پىتى پىرۆز دووم پىتە، كە تىايەتى

— كە «دە» — .

سەرنجى ئەم لقەبدە بزانەچەندە بە شىۋەيەكى كارەبايى
پىتى پىرۆز لە ئايەتى يەكەمياندا، پىچەوانەيى خۆيان دەر ئەبىر
لە گەل پىتى پىرۆز لە ئايەتى كۆتايى ياندا ؟!

ئەبىنن لە يەكەم ئايەت ياندا :—

ئايەتى يەكەمى دوو سورەت يان تەنھا گەورەترىن پىت يان تىايە
وہ لە ئايەتى كۆتايى ياندا :—

ئايەتى كۆتايى يەك سورەت يان تەنھا گەورەترىن پىتى تىايە
وہ بۆ دووم پىت لە گەورەيى دا ئەبىنن ئە يەكەم ئايەت ياندا :—
ئايەتى يەكەمى يەك سورەت يان دووم پىتى پىرۆزى تىايە وہ
لە ئايەتى كۆتايى ياندا :—

ئايەتى كۆتايى دوو سورەت يان دووم پىتى پىرۆز يان تىايە
بۆ سەلاندنى ئەم پەيۋەندى يە پتەوہ كە لە نىۋان ئايەتەكانى
يەكەم و كۆتايى ھەر سى سورەتدا ھەيە ، ئەم چەند پەيۋەندى يە
پىرۆزە بەلگەن بۆيان :—

لە ئايەتى يەكەمى ھەر سى سورەتدا ژمارەى گەورەترىن
پىت لە پىرۆزىدا سى ئەۋەندى ژمارەى دووم پىتە لە پىرۆزىدا ؟
واتە پىتى («م» = ۳ × «ح، د») .

کەچی لە نایەتی کۆتایی هەمان سێ سورەتدا (دیسانەوه)
ژمارە ی گەورەترین پیت لە پیرۆزیدا سێ ئەوەندە ژمارە ی دووهم
پیتە لە پیرۆزیدا - $م = ۳ \times «ح، د» - ۰$

ئەواتا لە نایەتی یەکەمی هەر سێ سورەتدا ژمارە ی
گەورەترین پیت لە پیرۆزیدا سێ ئەوەندە ژمارە ی دووهم پیتە نە
پیرۆزیدا ، کە پیتی پیرۆز لە نایەتی یەکەمیاندا بەم شێوەیە
(م، م، ح، م) سەرنج بدە پیتی «م» $= ۳ \times «ح، د» -$ واتە یەکەم
پیت $= ۳ \times$ دووهم پیت - ۰

بەلێ لە نایەتی یەکەمیاندا (م = ۳) $= [۳ \times «ح، د» = ۱]$
هەروەها لە نایەتی کۆتایی هەمان سێ سورەتدا پیتی پیرۆز
بەم شێوەیە (م، م، ح، م، م، د، م، م) ، سەرنج بدە پیتی
«م» $= ۳ \times «ح، د» - ۰$

ئەواتا پیتی پیرۆز لە نایەتی کۆتاییاندا (م = ۶) =
۰ $[۳ \times «ح، د» = ۲]$

بەلێ خوێنەری بەرێز ۰۰۰ گەورەترین پیت لە پیرۆزیدا لە
نایەتەکانی یەکەم و کۆتایی هەر سێ سورەت یەکسانە بە سێ
ئەوەندە ی دووهم پیت لە پیرۆزیدا لە هەمان نایەتەکانی هەر سێ
سورەت - ۰

نەو تا «م» = ۳ (ح، د)) لە ئایەتەکانی یەكەم و كۆتایی ھەر
سێ سورت «م» = (۹) ، «ح، د» = (۳) كەواتە

$$«م» = ۳ (ح، د) - [(۳ = ۳ \times ۳ = ۹) = (م)] - ۰$$

نەك تەنھا بە ژمارەى یەكەم پیتی پیرۆز لە ئایەتەکانی یەكەم
و كۆتایی ھەر سێ سورت یەكسانە بەسێ ئەوئەندەى دووھم پیتی
پیرۆز لە ھەمان ئایەتدا ، بەلكو پیتی ئەو ووشانەى یەكەم پیتی
پیرۆزیان گرتۆتە خۆ لە ئایەتەکانی یەكەم و كۆتایی ھەر سێ
سورت ژمارەى پیتەکانیان یەكسانن بە سێ ئەوئەندەى پیتی ئەو
ووشانەى دووھم پیتیان گرتۆتە خۆ لە ئایەتەکانی یەكەم و كۆتایی
ھەر سێ سورت بەلێ پیتی ئەو ووشانەى یەكەم پیتی پیرۆزیان
گرتۆتە خۆ لە ئایەتەکانی یەكەم و كۆتایی ھەر سێ سورت ژمارەى
پیتەکانیان = (۳۰) پیت ، وە پیتی ئەو ووشانەى دووھم پیتی
پیرۆزیان گرتۆتە خۆ لە ھەمان ئایەتى ھەر سێ سورت
پیتەکانیان = (۱۰) پیت .

نەو تا پیتەکانی ئەو ووشانەى یەكەم پیت لە پیرۆزیان تیا
یەكسانە بە سێ ئەوئەندەى پیتەکانی ئەو ووشانەى دووھم پیت
لە گەورەى (پیرۆزیان تیا یەكسانە بە سێ ئایەتەکانی ناوبران - واتە
(۱۰ \times ۳ = ۳۰) - ۰

نەك بە ژمارەى پیتی پیروژ و ژمارەى پیتی ووشەى پیرا
 گەورەترین پیت یەكسانن بە سێ ئەوەندەى دووم پیت ل
 گەورەیی دا بەلكو بە ژمارەى ووشەش هەر هەمان ئەنجامت ئەدە
 بە دەستەووە .

ئەو تا لە ئایەتەكانى یەكەم و كۆتایی هەر سێ سورەت ئا
 ووشانەى یەكەم پیتی پیروژیان گرتۆتە خۆ ژمارەیان یەكسانە
 سێ ئەوەندەى ژمارەى ئەو ووشانەى دووم پیتی پیروژیان گرتۆ
 خۆ لە هەمان ئایەتەكانى هەر سێ سورەتەكەدا .

ئەو ووشانەى یەكەم پیتی پیروژیان گرتۆتە خۆ لە ئایە
 یەكەم و كۆتایی هەر سێ سورەت ژمارەیان = (۹) ووشە .
 وە ئەو ووشانەى دووم پیتی پیروژیان گرتۆتە خۆ ل
 هەمان ئایەتى هەر سێ سورەت ژمارەیان = (۳) ووشە .

ئەو تا [ووشەكانى یەكەم پیتی پیروژە] = (۳) × ووشەكا
 دووم پیتی پیروژە] = (۳) .

هەر لە هەمان سێ سورەتدا و هەر لە بارەى پەيوەند
 نێوان ئایەتى یەكەمى هەر سێ سورەت لە گەل ئایەتى كۆتای
 هەمان سێ سورەت ، لە ژمارەى ئەو ووشانەى پیتی پیروژیا
 تیاپە دەر نەكەوێ ژمارەى ئەو ووشانەى پیتی پیروژیان تیاپە
 یەكەم ئایەتیاندا :-

له سورەتی «انفطار» تەنھا يەك ووشە پیتی پیرۆزی تیايە
 له سورەتی «اعلى» پتر له ووشە يەك پیتی پیرۆزی تیايە
 له سورەتی «علق» تەنھا يەك ووشە پیتی پیرۆزی تیايە
 وە له نايەتی کۆتایی یاندا :-

له سورەتی «انفطار» پتر له ووشە يەك پیتی پیرۆزی تیايە
 له سورەتی «اعلى» پتر له ووشە يەك پیتی پیرۆزی تیايە
 له سورەتی «علق» تەنھا يەك ووشە پیتی پیرۆزی تیايە

بەراوردی ئەوە بکە لە ھەر سێ سورەتدا نايەتی يەكەمی دوو
 سورەتیان يەکی تەنھا يەك ووشە پیتی پیرۆزی تیايە ، وە
 سورەتەکی تریان پتر له ووشە يەك پیتی پیرۆزی تیايە . بەلام له
 نايەتی کۆتایی ھەمان سێ سورەتدا بە پێچەوانەو ، نايەتی کۆتایی
 دوو سورەتیان پتر له يەك ووشە پیتی پیرۆزی تیايە ، وە
 سورەتەکی تریان تەنھا يەك ووشە پیتی پیرۆزی تیايە .

ھەر وھا پێچەوانەیی نايەتەکانی يەكەمی ھەر سێ سورەت
 بە ناوی پەروردگار یشەو ئەنوێنن - ھەر وەك پێچەوانەییان بە
 ووشە پیرۆزەو نواندبوو له لقی پارێدودا - لە گەل نايەتەکانی
 کۆتایی ھەر سێ سورەت . ئەو تەنھا :-

له يەكەم نايەتی ھەر سێ سورەتدا :-

له سورەتی «انفطار»دا نايەتی يەكەمی ناوی خواي تیايە

له سورەتی «اعلیٰ» دا نایەتی یەکەمی ناوی خۆای تیا یە
 له سورەتی «علق» دا نایەتی یەکەمی ناوی خۆای تیا یە
 کەچی له نایەتی کۆتایی یاندا :-

له سورەتی «انفطار» دا نایەتی کۆتایی ناوی خۆای تیا یە
 له سورەتی «اعلیٰ» دا نایەتی کۆتایی ناوی خۆای تیا نی یە
 له سورەتی «علق» دا نایەتی کۆتایی ناوی خۆای تیا نی یە .

ئەبیین له یەکەم نایەتی هەر سێ سورەت دوو نایەتیان ناوی
 خۆای تیا یە، وە سورەتەکی تریان ناوی خۆای تیا نی یە، بە
 پێچەوانە وە لە نایەتی کۆتایی یاندا دوو نایەتیان ناوی خۆای تیا
 نی یە، وە نایەتەکی تریان ناوی خۆای تیا یە .

تیبینی :- ناوەکانی خوا «الله - الرحمن - الرحيم» بەلام
 «رب» یش هەر بە مەبەستی ناوی خوا - بەروەردگار - دیت ، خوا
 یاد بێت لە لقه‌کانی داها توودا بە شێوەیەکی فراوانتر
 - بە بەلگە وە - باسی ئەکەین و لە سەری ئەدوین .

له هەوسێ سورەتە کەدا لەو نایەتانی بێ بەشن لە پیتی
 پیرۆز - واتە «م، ح، د» یان تیا نی یە - ، سەرجه‌می پیتی نایەتی
 یەکەمی هەر سێ سورەت = (٤٤) بیت .

کەچی له سەر هەمان دەستور سەرجه‌می پیتی نایەتی کۆتایی
 هەمان سێ سورەت هە = (٤٤) بیت .

خوینەری بەپرۆز ٠٠ ئایا ئەبێ نرخی پێکەوت لەم لقانەدا چەند
بێت ٠؟ ئەبێن زمارە ی پیتی ئەو ئایەتانە ی کە بێ بەشن لە پیتی
پیرۆز ٠

لە ئایەتی یەکەمی هەر سێ سورت (واتە یەکەم ئایەتی
هەر سێ سورت کە بێ پیتی پیرۆزە) یەکسان بوون بە زمارە ی
پیتی ئەو ئایەتانە ی کە بێ بەشن لە پیتی پیرۆز لە ئایەتی
کۆتایی هەر سێ سورت (واتە دوا ئایەتی هەر سێ سورت کە
بێ پیتی پیرۆزە) ٠

ئەم هاوسەنگی یی پراپر دوو سەبارەت بە زمارە ی پیتی ئەو
ئایەتانە بوون کە بێ بەش بوون لە پیتی پیرۆز لە ئایەتی یەکەم
و کۆتایی هەر سێ سورت کە بێ پیتی پیرۆز ، بەلام ئایا ئەبێ
بە زمارە ی ووشەش هەر پەڕە ندی خۆیان بنوێن لە هەمان سێ
سورت و لە هەمان ئایەتی یەکەم و کۆتایی هەر سێ سورت کە
بێ پیتی پیرۆز ٠

بەلێ ٠٠٠٠ بە زمارە ی پیت هاوسەنگیان دەر کردبوو بەلام
بە زمارە ی ووشە زمارە ی پیرۆز دەر ئەکەن، ئەوە تا سەرچەمی
ووشە ی ئەو ئایەتانە ی بێ بەشن لە پیتی پیرۆز لە هەر سێ
سورتە کەدا لە یەکەم ئایەتیان و دوا ئایەتیان کە بێ پیتی پیرۆز
زمارە یان یەکسانە بە (١٩) ووشە ٠

چەند تېبىنى يەكى گرنىك :-

(۱) ژمارەى پىروژ ئەو ژمارانەن كە بى مانەو دابەشى سەر
ژمارە (۱۹) نەبن ، وە (۱۹) شى بەر ئەكەوئىت .

(۲) پىتى پىروژ مەبەست لە پىتى «م، ح، د، ه» ، چونكە ئەم

سنى پىتە پىك ھىنەرى ناوى «محمد - صلى الله عليه وسلم» .
(۳) ووشەى پىروژ ئەو ووشانەن كە پىتك يا پتر لە

پىتەكانى ناوى «محمد» يان تيايە .

(۴) ناوى پىروژ مەبەست لە ناوى «الله - الرحمن - الرحيم» .

چونكە ئەم سنى ناوە لە ناوەكانى «اسم الاعظم» ن ، نىمە كە ئەلئىن

ئەم سنى ناوە لە ناوەكانى «اسم الاعظم» ن لە سەر چەند بەلگە

يەك وا ئەلئىن :-

ا - لە تايەتى «بسم الله الرحمن الرحيم» ئەم سنى ناوە

ھاتوو ، ھەر وەك ئەزانىن «بسم الله الرحمن الرحيم» پەرژىنە بۆ

قورئانى پىروژ .

ب - سەرجمەى ئەم سنى ناوە لە قورئانى پىروژدا يەكسانە

بە (۲۸۱۲) ئەم ژمارەى يە بى مانەو دابەشى سەر ژمارەى پىروژ

(۱۹) ئەبىت (۱)

$$\bullet \quad (۲۸۱۲ \div ۱۹ = ۱۴۸)$$

سەرەپاى ئەو سەرجمەيان لە قورئاندا دابەشى سەر

ژمارەى پىروژ ئەبى ، ئەم سنى ناوە ھەر يەكەو بە تەنھا سەرجمەيان

---

(۱) (۲) (۳) (۴) نزىكتىن دەرمانخانە/بكر غريب فرج .

دابهشی سەر ژماره‌ی پیرۆز ئه‌بێ بێ مانه‌وه . ئه‌وه‌تا له‌ قورئانی
پیرۆزدا ناوی «الله» = (۳۶۹۸)، ئهم ژماره‌یه‌ بێ مانه‌وه‌ دابه‌شی
سەر ژماره (۱۹) ئه‌بێت (۲) .
(۱۴۲ = ۱۹ ÷ ۳۶۹۸)

وه ناوی «الرحمن» یس له‌ قورئاندا = (۵۷) که ئهم ژماره‌یه‌ش
هه‌روه‌ها بێ مانه‌وه‌ دابه‌شی سەر ژماره (۱۹) ئه‌بێت (۳)
• (۵۷ = ۱۹ ÷ ۳)

وه ناوی «الرحیم» یس له‌ قورئاندا = (۵۷) ئهم ژماره‌یه‌ش
هه‌روه‌ها بێ مانه‌وه‌ دابه‌شی سەر ژماره (۱۹) ئه‌بێت (۴)
• (۵۷ = ۱۹ ÷ ۳)

ج - تییینی ئه‌وه‌ بکه‌ له‌ زۆربه‌ی زۆری تابلۆکاندا - که
هیشتا پرێگای چاپیان ئه‌گرتۆته‌ به‌ر - ئه‌بینین ئهم سێ ناوه
خاوه‌نی هاوبه‌شی کردنیکی گه‌وره‌یه‌ له‌ دروست بوون و پێک هاتنی
تابلۆدا ، بۆ نموونه له‌ تابلۆیه‌کدا ئه‌لێن :-

ناوی پیرۆز له‌م تابلۆیه‌دا = (۱۱۴) (۱۱۴ ÷ ۱۹ = ۶) یا =
۷۶ ، ۹۵ ، ۰۰۰۰ هتد ، وه‌ له‌ سه‌ر چه‌ند به‌لگه‌یه‌کی تر ئه‌توانین
به‌وپه‌ری دنیایی و بێ گومانی وه‌ بلێین ئهم سێ ناوه - الله -
الرحمن - الرحیم - له‌ ناوه‌کانی «ناوی مه‌زنی خوا» ن .

وه‌ بۆ سه‌لماندنی پیتی «م، ح، د» که «قورئان ئه‌فهرمووی، ئهم
سێ پیته‌ له‌ هه‌موو پیته‌کانی تر پیرۆزترن ، فهرموون سه‌یری
تابلۆکه‌ بکه‌ن و بزانی هه‌موو سوهرت و نایه‌ت و ووشه‌کانی

قورئان گهواهی له سهر بیرۆزی ئەم سێ بیتە نادەن کە بێک
هێنەری ئاوی «محمەد» -صلی اللہ علیہ وسلم، •

له هەرسێ سۆرەتە کەدا لەو ئایەتانەی بە زنجیرە «واتە دوا
بە دواى یە کتر - توالی -» پیتی بیرۆزیان تیا یە :-

له سهر ئەم دەستورە ئەبیین لە سۆرەتی «علق» له ئایەتی
یە کە مەوێ تا ئایەتی پێنجەم بە زنجیرە پیتی بیرۆزیان تیا یە، وە له
ئایەتی پێنجەم بەولاوێ ئەم زنجیرە یە ئەبچرێ ، کە واتە له ئایەتی
پێنجەم بەولاوێ ئارۆین له گرتنی پە یۆەندی یە کەدا •

هەر له سهر هەمان دەستور له سۆرەتی «انفطار» و سۆرەتی
«اعلی» :-

له سۆرەتی «انفطار» له یە کەم ئایەتی بەولاوێ زنجیرە ی پیتی
بیرۆز ئەبچرێ •

هەر وەها له سۆرەتی «اعلی» ش له یە کەم ئایەتی بەولاوێ
زنجیرە ی پیتی بیرۆز ئەبچرێ ، پە یۆەندی یە کە لێرەدا دەست
بێ دە کات :-

له سۆرەتی «علق» و سۆرەتی «انفطار» دا ئەو ووشانە ی پیتی
بیرۆزیان تیا یە له سهر ئەو دەستورە ی باس مان کرد پێتە کانیان =
(۳۸) ئەم ژمارە یە بێ مانەوێ دا بەشی سهر ژمارە (۱۹) ئەبیت

$$\bullet (۳۸ \div ۱۹ = ۲)$$

که چي له سوره تي «علق» و «اعلى» ش له سهر هه مان ده ستور
 نه ووشانه ي پيتي پيروزيان تيا به پيته كانيان = (۳۸) بن مانه وه
 دابه سي سهر (۱۹) نه بيت .

$$(۳۸ \div ۱۹ = ۲)$$

نه بينين سوره تي «علق» له گه ل سوره تي «اعلى» و سوره تي
 «انفطار» (۳۸) به (۳۸) دهر نه کن ، نايان نه بن سوره تي «علق» به
 ته نها چي دهر کات ؟

سهرنج بده سوره تي «علق» له گه ل ههر دوو سوره ته که دا
 به شداري نه کات له دهر کردني ژماره (۳۸) دا ، وه گه ورترين
 سوره ته که زنجيره ي پيتي پيروزي نه وه نده دريژ بيت له م تابلويه دا،
 وه پيته کاني نه م پينچ نايه ته ي که زنجيره که يان پيك هيناوه له
 سوره تي «علق» پيته کانيان = (۷۶) نه م ژماره يه ش بن مانه وه
 دابه سي سهر ژماره (۱۹) نه بيت .

$$(۷۶ \div ۱۹ = ۴)$$

(به روانه خسته ي ژماره -۳-)

خشته‌ی ژماره -۳-

زنجیره‌ی	ژماره‌ی پیتی	ژماره‌ی پیتی	ژماره‌ی پیتی
نایه ته کان	نایه ته کانی «علق»	نایه ته کانی «انفطار»	نایه ته کانی «اعلیٰ»
۱	۱۸	۱۵	۱۵
۲	۱۴	۱۷	۱۱
۳	۱۴	۱۴	۱۲
۴	۱۳	۱۵	۱۵
۵	۱۷	۱۸	۱۳
۶	۱۶	۲۶	۱۳
۷	۱۱	۱۷	۳۱
۸	۱۴	۱۷	۱۲
۹	۱۳	۱۷	۱۶
۱۰	۱۰	۱۴	۱۱
۱۱	۱۸	۱۰	۱۴
۱۲	۱۲	۱۴	۱۹
۱۳	۱۵	۱۶	۱۹
۱۴	۱۷	۱۶	۱۲
۱۵	۲۶	۱۵	۱۴
۱۶	۱۴	۱۶	۲۱

۱۵	۱۷	۱۰	۱۷
۱۹	۱۸	۱۲	۱۸
۱۴	۳۳	۲۰	۱۹

قورئان هر به سورهت و ئايهت و ووشه و پيته کانيه وه له
 سهر ياسا و دهستوري کي يه کجار ورد و ناوازه دانراوه ، نه گهر
 ئيمه بيت و به چاوي کي سهرنجه وه له ژماره ي سوره ته کاني قورئان و
 ژماره ي نه و ئايه تانه ي گرتوو يانه ته خو ورد بينه وه نه بينين :

نه و سوره تانه ي ژماره ي ئايه ته کانيان له نيتوان (۵۰-۱) يه
 ژماره يان = (۶۶) سورهت .

نه و سوره تانه ي ژماره ي ئايه ته کانيان له نيتوان (۱۰۰-۵۰)
 ژماره يان = (۳۰) سورهت .

نه و سوره تانه ي ژماره ي ئايه ته کانيان له نيتوان (۱۵۰-۱۰۰) يه
 ژماره يان = (۱۱) سورهت .

نه و سوره تانه ي ژماره ي ئايه ته کانيان له نيتوان (۲۰۰-۱۵۰)
 ژماره يان = (۴) سورهت .

نه و سوره تانه ي ژماره ي ئايه ته کانيان له نيتوان ۲۵۰-۲۰۰ په
 ژماره يان = ۲ سورهت .

نه و سوره تانه ي ژماره ي ئايه ته کانيان له نيتوان (۲۵۰ - پتر)
 ژماره يان = (۱) سورهت .

يان به شيوه يه کي تر هر وهك له مخه خسته يه دا دهر نه كه وي (۱):

ژماره‌ی سوره‌ت	ژماره‌ی نایه‌ت‌ه‌کانیان
۶۶	۵۰-۱
۳۰	۱۰۰-۵۰
۱۱	۱۵۰-۱۰۰
۴	۲۰۰-۱۵۰
۲	۲۵۰-۲۰۰
۱	۲۵۰-پتر

سه‌رجه‌میان = ۱۱۴ = به

سوره‌ت‌ه‌کانی قورئان .

سه‌رنج بده ژماره‌ی سوره‌ت‌ه‌کان و پریزه‌ی نایه‌ت‌ه‌کانیان چه‌ند ناسک و باراوه به ورده‌کاری، پروانه :

← (۶۶) = یه‌کسانه به دوو هیئنده (پتر)ی (۳۰)

← (۳۰) = یه‌کسانه به دوو هیئنده (پتر)ی (۱۱)

ژماره‌ی سوره‌ت‌ه‌کانی ← (۱۱) = یه‌کسانه به دوو هیئنده (پتر)ی (۴)

قورئان = (۱۱۴) = → ← (۴) = یه‌کسانه به دوو هیئنده (۲)

← (۲) = یه‌کسانه به دوو هیئنده (۱)

← (۱)

(۱) نهم خشته‌یه‌م له کتیبی (العلوم الطبیعیة فی القرآن) یوسف مروءه وهر مگرت .

ٺه و ٺايه تانه ي پتر له پيتيكيان له پيته کاني ناوي «محمد» يان
 تيا به به هه رجي ٺه و پيتانه يه ک پيت بن که دوو باره بوونه ته وه، واته
 پيته کان يا «م» بن يا «ح» بن يا «د» بن .
 ٺه خسته يه ٺه و ٺايه تانه ي گرتوته خو که له ده ستوري ناو
 براودا (سه زيډا) ناومان بردون .

خشته‌ی ژماره - ۴ -

سوره‌تی «انفطار»			
ژماره‌ی بیت‌ی ئه‌و ووشانه‌ی بیت‌ی	>	>	۱۷
پیرۆزیان تیا‌یه له نایه‌ته‌که‌دا			
ژماره‌ی بیت‌ی پیرۆز له نایه‌ته‌که‌دا	۱	۱	۳
ژماره‌ی ووشه‌ی نایه‌ته‌که	۷	۱	۶
ژماره‌ی بیت‌ی نایه‌ته‌که	۲۶	۳	۱۳
نمره‌ی نایه‌ته‌کان له سوره‌ته‌کانیاندا	۱	۱۲	۱۶
ژماره‌ی بیت‌ی ئه‌و ووشانه‌ی بیت‌ی			
پیرۆزیان تیا‌یه له نایه‌ته‌که‌دا	<	>	
ژماره‌ی بیت‌ی پیرۆز له نایه‌ته‌که‌دا	۱	۱	
ژماره‌ی ووشه‌ی نایه‌ته‌که	۴	۶	
ژماره‌ی بیت‌ی نایه‌ته‌که	۱۶	۱۶	
نمره‌ی نایه‌ته‌کان له سوره‌ته‌کانیاندا	۴	<	
ژماره‌ی بیت‌ی ئه‌و ووشانه‌ی بیت‌ی			
پیرۆزیان تیا‌یه له نایه‌ته‌که‌دا	۶	۱۱	۱۰
ژماره‌ی بیت‌ی پیرۆز له نایه‌ته‌که‌دا	۱	۳	۱
ژماره‌ی ووشه‌ی نایه‌ته‌که	۴	۵	۱
ژماره‌ی بیت‌ی نایه‌ته‌که	۲۶	۱۷	۱۰
نمره‌ی نایه‌ته‌کان له سوره‌ته‌کانیاندا	۳	۵	۱۷

له سەر نهو دهستورهى باسماڻ كرد نه بينين :
له سوره تي «علق» يه كه م نايه تي (كه بهر دهستوره كه نه كه ویت)
ژماره ی پیتەكە ی تاکە •

له سوره تي «انفطار» يه كه م نايه تي (كه بهر دهستوره كه
نه كه ویت) ژماره ی پیتەكە ی جووتە •
له سوره تي «اعلى» يه كه م نايه تي (كه بهر دهستوره كه
نه كه ویت) ژماره ی پیتەكە ی جووتە •

كه چى بو نايه تي كو تاي يان (كه بهر دهستوره كه نه كه ویت واته
نه كه نايه تي كو تاي سوره ته كه بهلكو نايه تي كو تاي دهستوره كه) :

- له سوره تي «علق» نايه تي كو تاي ژماره ی پیتەكە ی جووتە •
- له سوره تي «انفطار» نايه تي كو تاي ژماره ی پیتەكە ی تاکە •
- له سوره تي «اعلى» نايه تي كو تاي ژماره ی پیتەكە ی تاکە •

فهرموو سهرنج بده چهند به شيوه يه كى رازاوه بيچه وانه يى
نه نووين به ژماره ی پیتەگان يان له نايه تي يه كه ميان له گه ل نايه تي
كو تاي ياندا ته نانه ت نايه تي يه كه م له گه ل نايه تي كو تاي هه ر
سوره تيكيان نه گري بيچه وانه يى خو يان نه نوين، نه وه تا :

له سوره تي «علق» يه كه م نايه تي ژماره ی پیتەكە ی تاکە
نايه تي كو تاي يه كه ی ژماره ی پیتەكە ی جووتە

له سوره تي «انفطار» يه كه م نايه تي ژماره ي پسته كه ي جوو ته
 نايه تي كو تايي يه كه ي ژماره ي پسته كه ي تا كه
 نه سوره تي «اعلى» يه كه م نايه تي ژماره ي پسته كه ي جوو ته
 نايه تي كو تايي يه كه ي ژماره ي پسته كه ي تا كه
 (بروانه خسته ي ژماره - ٤-)

كه چي هه مان پيچه وانه يي نه نوينن له ژماره ي پيتي نه و
 ووشانه ي پيتي پيروزيان تيايه ، له نايه تي يه كه ميان :
 له سوره تي «علق» ژماره ي پيتي ووشه كان كه پيتي پيروزيان
 تيايه تا كه .

له سوره تي «انفطار» ژماره ي پيتي ووشه كان - كه پيتي
 پيروزيان تيايه جوو ته .

له سوره تي «اعلى» ژماره ي پيتي ووشه كان كه پيتي پيروزيان
 تيايه تا كه .

كه چي له نايه تي كو تايي يانيدا :
 له سوره تي «علق» ژماره ي پيتي ووشه كان كه پيتي پيروزيان
 تيايه جوو ته .

له سوره تي «انفطار» ژماره ي پيتي ووشه كان كه پيتي پيروزيان
 تيايه تا كه .

له سوره تي «اعلى» ژماره ي پيتي ووشه كان كه پيتي پيروزيان
 تيايه جوو ته .

نه بېنډن هه مان پېچه وانه يې نه نوښتن به ژماره ي پېتي نه و
ووشانه ي پېتي پېرړزيان تيايه له نايه تي يه كه ميان له گه ل نايه تي
كوتايي يان هر وه به ژماره ي پېتي نايه ته كانيان نوانديان .

ته نانه ت نايه تي يه كه م له گه ل نايه تي كوتايي هر سوره تيكيان
بگريت پېچه وانه يې نه نوښتن نه وه تا :

له سوره تي «علق» ژماره ي پېتي ووشه كان له نايه تي يه كه مي دا
ژماره يان تاكه .

كه چي ژماره ي پېتي ووشه كان (ووشه ي پېرړز) له نايه تي
كوتايي دا ژماره يان جووته .

له سوره تي «انفطار» ژماره ي پېتي ووشه كان له نايه تي
يه كه مي دا ژماره يان جووته .

كه چي ژماره ي پېتي ووشه كان له نايه تي كوتايي دا ژماره يان
تاكه .

له سوره تي «اعلى» ژماره ي پېتي ووشه كان له نايه تي يه كه مي دا
ژماره يان تاكه .

كه چي ژماره ي پېتي ووشه كان له نايه تي كوتايي دا ژماره يان
جووته .

(بروانه خسته ي ژماره - ٤) .

لەسەر دەستوری ناوبراو (ئەو ئایەتەکانی پێر لە پیتیکیان
لە پیتەکانی ناوی «محمد» یان تیاپە ، بە مەرجی ئەو پیتانە یەك پیت
بن کە دووبارە بوونەتەووە لە ئایەتەکاندا) .

ئایەتی یەكەمی سورەتی «علق» پیتی پیرۆز تیاپدا یەكەم پیتە
لە ناوی «محمد» دا .

ئایەتی یەكەمی سورەتی «انفطار» پیتی پیرۆز تیاپدا یەكەم
پیتە لە ناوی «محمد» دا .

ئایەتی یەكەمی سورەتی «اعلى» پیتی پیرۆز تیاپدا دوا پیتە
لە ناوی «محمد» دا .

وہ لە ئایەتی کۆتایی یاندا :

ئایەتی کۆتایی سورەتی «علق» پیتی پیرۆز تیاپدا دوا پیتە بە
ناوی «محمد» دا .

ئایەتی کۆتایی سورەتی «انفطار» پیتی پیرۆز تیاپدا یەكەم
پیتە لە ناوی «محمد» دا .

ئایەتی کۆتایی سورەتی «اعلى» پیتی پیرۆز تیاپدا یەكەم
پیتە لە ناوی «محمد» دا .

نەبێن پیتی پیرۆز لە ئایەتی یەكەمی دوو سورەتیاندا یەكەم
پیتە لە ناوی «محمد» دا ، وە ئە سوووەتەكەى تریان دوا پیتە لە ناوی

«محمد» دا وه له نايه تي گوتايي دوو سوره تياندا پيتي پيرۆز يه كه م
 پيته له ناوي «محمد» دا ، وه له سوره ته كه ي تر يان دوا پيته له ناوي
 «محمد» دا سهرنج بده ئه م په يو ه ندي په يان پيچه وان ه ي نه بوو ،
 پيچه وان ه ي لقه كاني تر .

به لي . . . . له هه ر س ي سوره ته كه دا :

له سوره تي «علق» (٤) نايه ت بهر ده ستوري ناوبراو (خشته ي
 ٤-) نه كه و يت .

له سوره تي «انفطار» يش (٤) نايه ت بهر ده ستوري ناوبراو
 نه كه و يت .

له سوره تي «اعلى» ش (٢) نايه ت بهر ده ستوري ناوبراو
 نه كه و يت .

نه بينين ژماره ي نهو نايه تانه ي بهر ده ستوره كه نه كه و ت له
 سوره تي «علق» دوو هينده ي ژماره ي نهو نايه تانه يه كه بهر
 ده ستوره كه نه كه و ن له سوره تي «اعلى» ، ههروه ها ژماره ي نهو
 نايه تانه ي بهر ده ستوري ناوبراو نه كه و ن له سوره تي «انفطار» دوو
 هينده ي ژماره ي نهو نايه تانه يه كه بهر ده ستوره كه نه كه و ن له
 سوره تي «اعلى» .

ئهمه سه باره ت به ژماره ي نايه ت كه چي نه بينين به ژماره ي پيتي
 پيرۆز يش له سه ر هه مان ده ستور :

له سوره تي «علق» ژماره ي پيتي پيرۆز له و نايه تانه ي بهر ده ستوره كه نه كه ون ژماره يان يه كسانه به (١٠) پيتي پيرۆز ، ژماره يان دوو هينده ي ژماره ي پيتي پيرۆزي نه و نايه تانه يه كه بهر ده ستوره كه نه كه ون له سوره تي «اعلى» كه ژماره يان يه كسانه به (٥) پيتي پيرۆز .

كه چي له سوره تي «انفطار» يش ژماره ي پيتي پيرۆز له و نايه تانه ي ناومان بردن ژماره يان يه كسانه به (١٠) پيتي پيرۆز . ژماره يان دوو هينده ي ژماره ي پيتي پيرۆزي نه و نايه تانه يه كه بهر ده ستوري ناوبراو نه كه ون له سوره تي «اعلى» كه ژماره يان يه كسانه به (٥) پيتي پيرۆز .

ارا، ه نى اسور» بى عام كه نه دى نى سا ه ن قى كه - كلا كلا سلا غفغلكل ع مرلك .
خوينه رى به ريز : له سه ره تاي تابلو كه مانه وه هه تا ئيره له سه ر به يوه ندى هه رسى سوره ت پي كه وه دواين به لام له داها توودا له سه ر به يوه ندى نيوان («علق» و «انفطار») و («علق» و «اعلى» ، و «انفطار» و «اعلى») نه دوئين ، نه وه نده ي ژيريمان به ي به ورده كارى به پيرۆزه كانيان به ريت .

سوره تی «علق»

سوره تی «علق» تۆبه ری قورئانه ، نهم سوره ته (۱۹) هه مین
 سوره تی قورئانه (۱۹ ÷ ۱۹ = ۱) ، نهم سوره ته (۱۹) ئایه ته
 (۱۹ ÷ ۱۹ = ۱) ، وه (۷۶) ووشه یه (۷۶ ÷ ۱۹ = ۴) وه بیتى
 بیرۆز تیايدا (۱۹) «م، ح، د» (۱۹ ÷ ۱۹ = ۱) ، وه ووشه ی بیرۆزیش
 تیايدا (۱۹) ووشه یه (۱۹ ÷ ۱۹ = ۱) .

هه ر له سوره تی «علق» دا یه که م ئایه تی و ئایه تی ناوه پاستى
 (که بهر ئایه تی ده هه می ئه که ویت) و ئایه تی کوتایى هه ر یه که ی به
 ووشه یه کی بیرۆز پازاوه ته وه ، وه ژماره ی بیتى ووشه
 بیرۆزه کهش :

له یه که م ئایه تی دا = ۴ بیت

له ئایه تی ناوه پاستى دا = ۴ بیت

له ئایه تی کوتایى دا = ۴ بیت .

له یه که م ئایه تی سوره تی «علق» دا :

یه ک ووشه بیتى بیرۆزى تیا یه ، بیتى ووشه کهش = ۴ ، پیته
 بیرۆزه کهش یه که م پیته له ناوی «محمد» دا ، ژماره ی ووشه ی
 نایه ته کهش = ۵ .

كهچى ئايەتى كۆتايى ھەمان سورەت :

يەك ووشە پىتى پىرۆزى تىايە ، پىتى ووشەكەش = ۴ ، پىتە
پىرۆزەكەش دوا پىتە لى ناوى «محمەد» دا ، ژمارەى ووشەى
ئايەتەكەش = ۵ .

سەرنج بدە يەكەم ئايەتى سورەتەكە يەكەم پىتى ناوى
«محمەد» ى گىرتۆتە خۆ ، وە دوا ئايەتى ھەمان سورەت دوا پىتى
ناوى «محمەد» ى گىرتۆتە خۆ - سىبحان اللہ -

ھەرۋەھا سەرجەمى پىتەكانى نەم دوو ئايەتە (يەكەم و
كۆتايى) كە پەيۋەندى خۇيان ئاشكرا كىرد ، ژمارەى پىتەكانىيان
= (۳۸) نەم ژمارەيەش بى مانەۋەى ھىچ كەرتىك دابەشى سەر
ژمارە (۱۹) ئەيىت

$$(۲ = ۱۹ \div ۳۸)$$

ھەر لىم سورەتەدا (علق) لى ئايەتەنەى پىتى پىرۆزىيان
تىيانىيە ، ژمارەى ووشەكانىيان بەم شىۋەيەيە :

سەرجەمى ووشەكانى ئايەتى يەكەم و دوۋەم (واتە يەكەم
ئايەت و دوۋەم ئايەت كە بى پىتى پىرۆزە) ژمارەى
ووشەكانىيان = ۷ .

سەرجەمى ووشەكانى ئايەتى سىيەم و چوارەم = ۷

سەرجەمى ووشەكانى ئايەتى پىنچەم و شەشەم = ۷

نه‌وش بزانه ته‌نھا نهم شه‌ش نایه‌ته بی پیتی پیروژه لهم
سوره‌تهدا .

نهك نایه‌تی یه‌که‌م و دووهم ، سئ‌یه‌م و چوارهم ، یئنجهم و
شه‌شهم سهرجه‌می ووشه‌کانیان = ۷ ، به‌لکو :

نایه‌تی یه‌که‌م و کوتایی (واته یه‌که‌م نایه‌ت و نایه‌تی کوتایی
که بی پیتی پیروژه) ووشه‌کانیان ههر = ۷ .
نایه‌تی دووهمی سهره‌تا و دووهمی کوتایی ووشه‌کانیان
ههر = ۷

نایه‌تی سئ‌یه‌می سهره‌تا و سئ‌یه‌می کوتایی ووشه‌کانیان
ههر = ۷

نایه‌ته‌کانی نهم سوره‌ته «علق» که بی پیتی پیروژه نایا
ژماره‌ی ووشه‌کانیان به پیکه‌وت واهو شیوه وزده‌کاری و
کاره‌بایی‌یه پیز بوون و دانراون یا ده‌ستیک‌ی بالا و به ده‌سه‌لاتر
جیگای نسیاو و پیویستی خوی داونه‌تی؟؟

نهم لقانه‌ی سهره‌وه چهند به‌یوه‌ندی‌یهك بوو له نیوان
نایه‌ته‌کانی سوره‌تی «علق» ، وه له داهاتوودا له‌سهر به‌یوه‌ندی
سوره‌تی «علق» و سوره‌تی «انفطار» ته‌دوین . (انشا الله) .
به‌یوه‌ندی نیوان سوره‌تی «علق» و «انفطار» :-

له ئايەتانهی تهنها يەك پييت له پيستهكانی ناوی «محمد»یان
تيايه (هەر وهك له خشتهی ژماره ۲-دا دەر نهكهوئیت) :

یه کهم ئایەت له سورەتی «علق» پيسته پیرۆزه کهی یه کهم پيسته
له ناوی «محمد»دا .

یه کهم ئایەت له سورەتی «انفطار» پيسته پیرۆزه کهی یه کهم پيسته
له ناوی «محمد»دا .

پيستی ووشەي پیرۆز له یه کهم ئایەتی سورەتی «علق» ژمارەي
پيسته کهی جووته .

پيستی ووشەي پیرۆز له یه کهم ئایەتی سورەتی «انفطار»
ژمارەي پيسته کهی جووته .

پيستی ووشەي پیرۆز له دوا ئایەتی سورەتی «علق» ژمارەي
پيسته کهی جووته .

پيستی ووشەي پیرۆز له دوا ئایەتی سورەتی «انفطار» ژمارەي
پيسته کهی جووته .

له سورەتی «علق» دوا ئایەتی ، پيسته پیرۆزه کهی دوا پيسته له
ناوی «محمد»دا .

پيستی ئایەته که ژمارەیان جووته که = ۴، وه ووشەي ئایەته که
ژمارەیان تاکه .

له سوره تی «انفطار» دوا نایه تی ، پسته پیروژه که ی یه که م
 پسته له ناوی «محمد» دا ، پیتی نایه ته که ژماره یان جووته که = ۴، وه
 ووشه ی نایه ته که ژماره یان تاکه .

له سوره تی «علق» نایه تی ناوه پاستی (واته نایه تی ناوه پاستی
 نهو نایه تانه ی ته نها یه ک پیت له پسته کانی ناوی «محمد» یان تیایه)
 نهو ووشه یی ته نها پسته که ی تیایه ژماره ی پسته که ی تاکه ، پسته
 پیروژه که ش دوا پسته له ناوی «محمد» دا ، ژماره ی پیتی نایه ته که ش
 جووته ، ژماره ی ووشه ی نایه ته که ش تاکه .

که چی له سوره تی «انفطار» نایه تی ناوه پاستی ، نهو ووشه یی
 ته نها پسته که ی تیایه ژماره ی پسته که ی جووته ، پسته پیروژه که ش
 یه که م پسته له ناوی «محمد» دا ، ژماره ی پیتی نایه ته که ش تاکه ، وه
 ژماره ی ووشه ی نایه ته که ش جووته .

سهرنجی په یوه ندی نیران نایه تی یه که م و کوتایی هدر دوو
 سورت بده به په رده یه کی چهند ناسک و پازاوه په یوه ندی خویان
 دهر نه برن ، به لام نایه تی ناوه پاستیان به یوه ندی یه که یان
 پیچه وانیه یی به نه و تا :-

له سوره تی «علق» په یوه ندیان :- به دوا بیت ، به جوت ،
 به تاک ، به جوت نه سوره تی «انفطار» په یوه ندیان :- به یه که م
 بیت ، به تاک ، به جوت ، به تاک .

هەر له سەر ئەم دەستورە (لهو ئایەتەکانی تەنها يەك پیت له
 پیتەکانی ناوی «محمد»یان تیایە) :-
 له سوره‌تی «علق» لهو ئایەتەکانی ناومان بردن پیتی و وشەیی
 بیروژمارەیان = ۳۴ •

له سوره‌تی «انفطار» له سەر هەمان دەستور و گیراو پیتی
 وشەیی بیروژمارەیان = ۳۴ •

سەرئەج بدە هەر لهو ئایەتەکانی ناومان بردن :-
 له سوره‌تی «علق» پیتی ئەو ووشانەیی یەكەم پیتی بیروژیان
 تیایە سەرئەجەمیان = ۱۷ •

له سوره‌تی «انفطار» پیتی ئەو ووشانەیی یەكەم بیروژیان
 تیایە سەرئەجەمیان = ۱۷ •

كەچی بۆ دووهم پیتیش له بیروزیدا :-
 له سوره‌تی «علق» پیتی ئەو ووشانەیی دووهم پیتی بیروژیان
 تیایە سەرئەجەمیان = ۱۷ •

له سوره‌تی «انفطار» پیتی ئەو ووشانەیی دووهم پیتی
 بیروژیان تیایە سەرئەجەمیان = ۱۷ •

خوێنەری بەرپێژ بە راستی لەم چەپکە لقانەیی پارێدوودا
 هەست بە توانا و دەسەلاتی بێ سنوری خوا ئەکەین ، ئەگەر بە
 چاوێکی وێزدان و بێ‌لایەنەوه سەرئەجیان بدەینێ .

له هەردوو سورەتە کەدا («انفطار» و «علق») ئەو نایەتانی
 پیتی پیرۆز یان تیا یە لە سورەتی «انفطار» (١٧) نایەت پیتی
 پیرۆزی تیا یە « وە لە سورەتی «علق» (١٣) نایەت پیتی پیرۆزی
 تیا یە :-

سەرئێج بەدە یە کەم نایەت کە پیتی پیرۆزی تیا بێ لە سورەتی
 «انفطار» نایەتی یە کەمە .

هەروەها یە کەم نایەت کە پیتی پیرۆزی تیا بێ لە سورەتی
 «علق» نایەتی یە کەمی .

وە نایەتی ناوەرپاستی نایەتە «م،ح،د» یە کان لە سورەتی
 «انفطار» نایەتی یانزەهەمی سورەتە کە یە .

هەروەها نایەتی ناوەرپاستی نایەتە «م،ح،د» یە کان لە سورەتی
 «علق» نایەتی یانزەهەمی سورەتە کە یە .

وە دوا نایەت کە پیتی پیرۆزی تیا بێ لە سورەتی «انفطار»
 نایەتی کۆتایی سورەتە کە یە .

هەروەها دوا نایەت کە پیتی پیرۆزی تیا بێ لە سورەتی «علق»
 نایەتی کۆتایی سورەتە کە یە .

وە لە هەمووی سەر سوپهینه زتر ئەو یە نایەتی ناوەرپاستی
 نایەتە «م،ح،د» یە کان لە سورەتی «انفطار» بەر نایەتی یانزەهەمی
 ئە کەوی و ژمارە ی پیتە کە ی جووتە ، وە ژمارە ی ووشە کە ی جووتە

و يه كه م بيتى پيروى گرتوته خو ، وه يه كه ووشه بيتى پيروى
تيايه كه ژماره ي پيته كه ي = ۵ .

ههروه ها له سوره تى «علق» نيش نايه تى ناوه پاستى نايه ته
«م، ح، د» يه كان بهر نايه تى يانزه هه مى نه كه وى و ژماره ي پيته كه ي
جووته و يه كه ووشه بيتى پيروى تيايه كه ژماره ي پيته كه ي = ۵ .

نه بينين نايه تى ناوه پاستى نايه ته «م، ح، د» يه كان له سوره تى
«علق» و سوره تى «انفطار» هه يه كه يان ژماره ي بيتى نايه ته كه يان
جووته ، وه هه ريه كه يان يه كه ووشه بيتى پيروى تيايه ، وه بيتى
ووشه پيروزه كه ش له هه ريه كه ياندا ژماره ي پيته كه ي = ۵ .

به لام به ژماره ي ووشه كانيان و بيتى پيرو تياياندا
پيچه وانه ي نه نوين ، نه وه تا له سوره تى «انفطار» ژماره ي ووشه كه ي
نايه تى ناوه پاستى نايه ته «م، ح، د» يه كان جووته ، كه چه له سوره تى
«علق» ژماره ي ووشه كه ي نايه تى ناوه پاستى نايه ته «م، ح، د» يه كان
تاكه .

ههروه ها له سوره تى «انفطار» له نايه تى ناوه پاستى دا پيته
پيروزه كه ي كه گرتوويه تيه خوى يه كه م پيته له ناوى «محمد» دا ،
به لام به پيچه وانه وه له سوره تى «علق» له نايه تى ناوه پاستى دا پيته
پيروزه كه ي دوا پيته له ناوى «محمد» .

نه بښن له دوو نقدا نايه تی ناوه پراستی نايه ته «م.ح.د» يه کان
 له سوره تی «انفطار» و سوره تی «علق» ليک چوون به لام له دوو لقی
 تر دا پيچه وانهن . وه له وهش سهر سوپهينه تر يو سه لاندنی هم
 په يوه ندي په پته وه نه ووه په ژماره ی پيتی نايه تی په کهم و ناوه پراست
 و کوتايی نايه ته «م.ح.د» يه کان له هر دوو سوره تی «انفطار» و
 «علق» سهرجه میان = (۱۱۴) .

هم ژماره يه ش بڼ مانه وه دابهشی سهر ژماره (۱۹) نه بښت

$$(۱۱۴ \div ۱۹ = ۶)$$

هر له سهر په يوه ندي تيوان هم دوو سوره ته :-
 له هر دوو سوره تی «انفطار» و «علق» دا پيتی نه و ووشانه ی
 که پيتی پيروزيان تيا په سهرجه میان = (۲۰۹)، بڼ مانه وه هم
 ژماره يه دابهشی سهر ژماره ی پيروز (۱۹) نه بښت .

$$(۲۰۹ \div ۱۹ = ۱۱)$$

نه ک پيتی ووشه ی پيروزی هر دوو سوره ت سهرجه میان بڼ
 مانه وه دابهشی سهر ژماره (۱۹) نه بښت به لکو ژماره ی پيتی پيروزيش
 تيا ياندا هر دابهشی سهر ژماره (۱۹) نه بښت ، نه و تا له هر دوو
 سوره تی «علق» و «انفطار» دا پيتی پيروز تيا ياندا په کسانه به (۵۷) پيتی
 پيروز ، هم ژماره يه ش بڼ مانه وه دابهشی سهر ژماره (۱۹) نه بښت .

$$(۵۷ \div ۱۹ = ۳)$$

که چه ژماره‌ی پیتی پیروژ نه که سهرجه میان له هه‌ر دوو
 سوره‌تدا بئ مانهوه دابهشی سهر ژماره (۱۹) نه بیت به لکو هه‌ر
 سوره‌تیکیان بگریت پیتی پیروژ تیايدا بئ مانهوه‌ی هیچ که رتیک
 دابهشی سهر ژماره (۱۹) نه بیت . نهوه‌تا سهرجه می پیتی پیروژ له
 سوره‌تی «علق» دا ژماره‌یان یه کسانه به (۱۹) «م، ح، د»

$$(۱ = ۱۹ \div ۱۹)$$

هه‌روه‌ها له سوره‌تی «انفطار» یشدا ژماره‌ی پیتی پیروژ
 یه کسانه به (۳۸) «م، ح، د»

$$(۲ = ۱۹ \div ۳۸)$$

سبحان الله - خواجه له ژیریت و کاره پیروژ و ووته په‌نگین و
 پر ورده کاری‌یه‌کانت . هه‌ر مروفتیک توزی بیر و هۆشی له
 مێشکدا هه‌بیت و خۆی له ناچار راستی کوێر و گێل نه‌کات ، هه‌ست
 نه‌کات نه‌م قورئانه له لایه‌ن خواوه‌یه و له سنوری بیر و هۆشی
 ئاده‌میزاددا نی‌یه به‌م شیوه پر ورده‌کاری و په‌وانبیزی‌یه‌وه
 دابنریت . به‌لام نه‌ی کاکێ بئ باوه‌ر به‌رامبه‌ر نه‌م راستی‌یا نه
 نه‌لێن چی ؟؟

یا هه‌ل هاتن یا مل که‌ج کردن بۆ راستی . نه‌م دوو پێگایه
 له پێشسته‌وه‌یه، جا خۆت و وێژدانت .
 هه‌ر له سهر په‌یوه‌ندی نێوان سوره‌تی «انفطار» و «علق» :-

پەيوەندى نىۋان ھەز دوو سورەتى «علق» و «انفطار» نەم جارە لە نىۋان ئەو ئايەتەندايە كە بە پىتى پىتر لە پىتى پىرۆز خۇيان پارازاندۆتەو بە مەرجىك ئەو پىتەنەى كە ئە ئايەتەكەدا بە ھەر يەك پىت بن و دووبارە بوو پىتنەو ، واتە پىتە ھاتووەكان لە ئايەتەكەدا «م» يا «ح» يا «د» بى ، ئابى دوو پىتى «م» يا «ح» يا «د» لە ئايەتەكەدا پىت بەلكو يەك پىت بن و دووبارە بوو پىتنەو (ھەر وەك ئايەتەكانى بەر نەم دەستورە ئەكەون خشتەى ژمارە ۴-يان بۆ تەرخان كراوە) .

نەبىن لە سورەتى «علق» دا (۴) ئايەت بەر نەم دەستورە ئەكەون ھەر وەھا لە سورەتى «انفطار» یش ھەر (۴) ئايەت بەر نەم دەستورە ئەكەون .

لە سورەتى «علق» لەو (۴) ئايەتەى ناوبران (۱۰) ووشە پىتى پىرۆزى تىايە ، وە پىتى پىرۆزىش تىاياندا ھەر يەكسانە بە (۱۰) «م، ح، د» .

ھەر وەھا لە سورەتى «انفطار» یشدا ھەر لەو (۴) ئايەتەى ناوبران (۱۰) ووشە پىتى پىرۆزى تىايە ، وە پىتى پىرۆزىش تىاياندا ھەر يەكسانە بە (۱۰) «م، ح، د» .

ھەر وەھا لە سورەتى «علق» ئەو چوار ئايەتەى ناومان بردن:

نایه تی یه که می ژماره ی پیتته که ی تاکه
 نایه تی دووه می ژماره ی پیتته که ی تاکه
 نایه تی سیه می ژماره ی پیتته که ی تاکه
 نایه تی چواره می ژماره ی پیتته که ی جووته

که چی (سبحان الله) له سوره تی «انفطار» یشد له و چوار
 نایه تی ناومان بردن :-

نایه تی یه که می ژماره ی پیتته که ی جووته
 نایه تی دووه می ژماره ی پیتته که ی جووته
 نایه تی سیه می ژماره ی پیتته که ی جووته
 نایه تی چواره می ژماره ی پیتته که ی تاکه

سه رنج بده به یوه ندی به بیچه وانیه کیان چه نده ناسک و
 پاژاوه به سوره تی «علق» سیه نایه تی ژماره ی پیتته که ی تاکه ، یه ک
 نایه تی ژماره ی پیتته که ی جووته .
 به لآم به بیچه وانیه سوره تی «انفطار» سیه نایه تی ژماره ی
 پیتته که ی جووته ، یه ک نایه تی ژماره ی پیتته که ی تاکه .

به یوه ندی نتوان نهم دوو سوره ته ، وه نه بن ته نها له ژماره ی
 پیتی چوار نایه ته که یاندا بیت ، به لکو له ژماره ی وشه ی چوار
 نایه ته که و ژماره ی پیتی وشه ی پیروژ و ۰۰۰ هتد به یوه ندیان له
 نتواندا هه به ، نه و تا له سوره تی «علق» له و (۴) نایه تی ناوبران

ژماره‌ی ووشه‌کانیان :

نایه‌تی یه‌که‌می ژماره‌ی ووشه‌که‌ی تاکه

نایه‌تی دووه‌می ژماره‌ی ووشه‌که‌ی تاکه

نایه‌تی سئ‌ه‌می ژماره‌ی ووشه‌که‌ی تاکه

نایه‌تی چواره‌می ژماره‌ی ووشه‌که‌ی جووته

که‌چی به‌همان شیوه‌ش له سورته‌ی «انفطار» دا هه‌ر له‌و

(٤) نایه‌ته‌ی ناومان بردن ژماره‌ی ووشه‌کانیان :-

نایه‌تی یه‌که‌می ژماره‌ی ووشه‌که‌ی تاکه

نایه‌تی دووه‌می ژماره‌ی ووشه‌که‌ی تاکه

نایه‌تی سئ‌ه‌می ژماره‌ی ووشه‌که‌ی جووته

نایه‌تی چواره‌می ژماره‌ی ووشه‌که‌ی تاکه

نه‌بینین له سورته‌ی «علق» سئ نایه‌تی ژماره‌ی ووشه‌که‌ی

تاکه نه نه‌و (٤) نایه‌ته‌ی ناومان بردن ، وه نایه‌ته‌که‌ی تریان

ژماره‌ی ووشه‌که‌ی جووته .

هه‌روه‌ها له سورته‌ی «انفطار» یش‌سئ نایه‌تی ژماره‌ی

ووشه‌که‌ی تاکه له (٤) نایه‌تی ناوبراو ، وه نایه‌ته‌که‌ی تریان ژماره‌ی

ووشه‌که‌ی جووته .

به‌لئ ٠٠٠٠ نهم دوو سورته («علق» و «انفطار») سه‌رجه‌می

ژماره‌ی ووشه‌کانی نه‌و چوار نایه‌ته‌ی ناومان بردن و خاوه‌نی نه‌و

په یوه نډۍ په پته وانه بوون که به سهریاندا پابوردین ، ژماره ی
 ووشه کانیان = (۳۸) ووشه ، ثم ژماره یه بن مانه وهی هیچ که رتیک
 دابهشی سهر ژماره (۱۹) نه بیت .

$$(۳۸ \div ۱۹ = ۲)$$

هر له و چوار نایه ته ی سوره تی «علق» و سوره تی «انفطار»
 په یوه نډۍ به هیزتر ناماژه ی دسه لاتن یی سوره ی خوا ی مه زن
 نه که ن ، نه وه تا :-

نه و ووشانه ی پیتی پیروزیان تیا به له چوار نایه ته که ی
 «علق» :-

له نایه تی یه که می دا ژماره ی پیتی ووشه پیروژ تاکه
 له نایه تی دووه می دا ژماره ی پیتی ووشه ی پیروژ تاکه
 له نایه تی سه می دا ژماره ی پیتی ووشه ی پیروژ تاکه
 له نایه تی چواره می دا ژماره ی پیتی ووشه ی پیروژ جووته
 که چی له سوره تی «انفطار» یشدا هر له هه مان چوار نایه تی
 ناوبراودا پیتی ووشه ی پیروژ :

له نایه تی یه که می دا ژماره ی پیتی ووشه ی پیروژ جووته
 له نایه تی دووه می دا ژماره ی پیتی ووشه ی پیروژ جووته
 له نایه تی سه می دا ژماره ی پیتی ووشه ی پیروژ جووته
 له نایه تی چواره می دا ژماره ی پیتی ووشه ی پیروژ تاکه

(ماشاء الله) . . . نه بېنين ليره شدا په يوه ندى يان پيچېه وانځه يي
نه نوښتن ، نه وه تا سوره تې «علق» سې ټايه تې ژماره ي پيټي ووشه ي
پيروزي تاكه ، وه ټايه ته كه ي ترياني ژماره ي پيټي ووشه ي
پيروزي جووه .

به لام به پيچېه وانځه وه له سوره تې «انفطار» سې ټايه تې ژماره ي
پيټي ووشه ي پيروزي جووته ، وه ټايه ته كه ي ترياني ژماره ي پيټي
ووشه ي پيروزي تاكه .

وه له ووش سهر سوږه ښه رتر نه وه يه په يوه ندى يه
پيچېه وانځه يي په كه يان به جوړي كه ته نانه ت له ژماره ي پيټي ووشه ي
پيروزا :-

ټايه تې په كه مي سوره تې «علق» پيچېه وانځه يه له گڼل ټايه تې په كه مي
سوره تې «انفطار» .

ټايه تې دووه مي سوره تې «علق» پيچېه وانځه يه له گڼل ټايه تې
دووه مي سوره تې «انفطار» .

ټايه تې سې ه مي سوره تې «علق» پيچېه وانځه يه له گڼل ټايه تې
سې ه مي سوره تې «انفطار» .

ټايه تې چواره مي سوره تې «علق» پيچېه وانځه يه له گڼل ټايه تې
چواره مي سوره تې «انفطار» .

ههروهه ها په یوه ندى په پيچه وانه یی په که یان (ه) و جوار نایه ت
ناومان بردن له پابردودا) له ژماره ی پیتی نایه ته کانیاندا ه
بهو پتهویه نه نوینن نه وه تا :

نایه تی په که می سوره تی «علق» پیچه وانه په له گډل نایه
په که می سوره تی «انفطار» .

نایه تی دووه می سوره تی «علق» پیچه وانه په له گډل نایه
دووه می سوره تی «انفطار» .

نایه تی سئ ه می سوره تی «علق» پیچه وانه په له گډل نایه
سئ ه می سوره تی «انفطار» .

نایه تی چواره می سوره تی «علق» پیچه وانه په له گډل نایه
چواره می سوره تی «انفطار» .

له هه موو جوان و پازاوه تر نه وه په که :

ژماره ی پیتی ووشه ی پیرو له (۴) نایه تی ناو براودا ژمار
پيته کانیان له سوره تی «علق» = (۳۷) .

ههروهه ها ژماره ی پیتی ووشه ی پیرو له (۴) نایه تی ناو براو
ژماره ی پيته کانیان له سوره تی «انفطار» = (۳۷) .

فرموو سهرنج بده و پای خوڼ دهرېه ، بزانه کڼ خاوه
ووته ی قورنانه خاوه نی بوونه ودر یا «محمد» یکی نه خوینده واد
سدرده می نه فامی و تاریکی ؟

بەلێ سورەتی «علق» (٤) نایەتی بەر دەستوری پابردوو
 نەکەون لە هەموو لێکەکان پازاوەتر نەوێه نەو چوار نایەتەتی سورەتی
 «علق» سەرچەمی پێتەکانیان = (٥٧) .
 ئەم ژمارە پێرۆزەشی بێمانەو دابەشی سەر ژمارە (١٩)
 نەکەوێت

$$(٣ = ١٩ \div ٥٧)$$

ئەم سورەتە ، سورەتی «علق» سورەتی (١٩) نایەتی
 (١٩ ÷ ١٩ = ١) ، سورەتی (١٩) «م، ح، د، ی» ، سورەتی (١٩) ووشە
 پێرۆزی (١٩ ÷ ١٩ = ١) ، سورەتی (٧٦) ووشەیی
 (٧٦ ÷ ١٩ = ٤) ، (١٩) هەمین سورەتی قورئان
 (١٩ ÷ ١٩ = ١) ، سورەتی نۆبەرە قورئان .

بەلێ ئەم سورەتە «علق» لەو چوار نایەتەتی ناومان بردن لە
 نایەتی یەكەم و کۆتایی نەو چوار نایەتەدا ، پیتی ئەو ووشانەتی
 پیتی پێرۆزیان تیا یە ، ژمارەتی پێتەکانیان یە کسانە بەژمارەتی
 پێرۆز (١٩) (١٩ ÷ ١٩ = ١) .

په یوه نډی ښوون سوره تی «علق» و «اعلی» :

چهند لقتکی پازاوه و ورده کاری له سهر په یوه نډی ښوون
 هر دوو سوره تی «علق» و «انفطار» مان خسته پیش جاو ، به لام وا
 لهم لقانه ی داهاتوودا له سهر په یوه نډی ښوون سوره تی «علق» و
 سوره تی «اعلی» نه دو تین

له سوره تی «اعلی» نهو نایه تانه ی پیتی پیروزیان تیا نی یه
 سهرجه می ووشه کانیان = ۲۱ .

که چی له سوره تی «علق» یش نهو نایه تانه ی پیتی پیروزیان
 تیا نی یه سهرجه می ووشه کانیان = ۲۱ .

له سوره تی «اعلی» نهو نایه تانه ی بی پیتی پیروژن و ژماره ی
 ووشه کانیان تاکه، ووشه کانیان = ۹ .

ههروه ها له سوره تی «علق» یش نهو نایه تانه ی بی پیتی پیروژن
 و ژماره ی ووشه کانیان تاکه، ووشه کانیان = ۹ .

له سوره تی «اعلی» نهو نایه تانه ی بی پیتی پیروژن و ژماره ی
 ووشه کانیان جووته، ووشه کانیان = ۱۲ .

که چی له سوره تی «علق» یش نهو نایه تانه ی بی پیتی پیروژن
 و ژماره ی ووشه کانیان جووته، ووشه کانیان = ۱۲ .

«سبحان الله» بزانه چوون سوره تی «اعلی» (۲۱، ۹، ۱۲) دهر

٠ نه کات، له سهر. هه مان ده ستور «علق» يش (١٢، ٩، ٢١) دهر نه کات.
 ههر نه هه مان دوو سوره تدا لهو نايه تانه ي ته نها يه ك پيت له
 پيتي پيروزيان تيايه (واته نايه ته کاني نيو خسته ي ژماره ٢-).
 له سوره تي «علق» دا يه کهم نايه تي گه وړه ترين پيتي تيايه
 له سوره تي «اعلي» دا يه کهم نايه تي گه وړه ترين پيتي تيايه
 له سوره تي «علق» دا دوا نايه تي دووهم پيت له گه وړه يي داي تيايه
 له سوره تي «اعلي» دا دوا نايه تي دووهم پيت له گه وړه يي داي تيايه
 له سوره تي «علق» نايه تي يه کهم و کوتايي سهرجه مي
 پيته کانيان = ٣٨ نه م ژماره يه بي مانوه دابه شي سهر ژماره
 (١٩) نه بيت

$$(2 = 19 \div 38)$$

له سوره تي «اعلي» نايه تي کوتايي پيته کي = ١٩
 (١٩ ÷ ١٩ = ١) ناي نه زانيت پوچي نه کاته (١٩) ٩٩
 چونکه گيراوي سوره تي «اعلي» يه کسانه به پ (نيوه) ي ريزه ي
 گيراوي سوره تي «علق» چونکه [٣٨] = پ (٣٨)
 ههر له م دوو سوره تدا («علق» و «اعلي») نهو نايه تانه ي
 ته نها يه ك پيت له پيته کاني ناوي «محمد» يان تيايه (خسته ي)
 ژماره ٢-)
 سوره تي «علق»

يه کهم نايه تي ژماره ي پيته کي جوته

ئايەتى ناوہ پراستی ژمارەى پیتەکەى جووتە
 دوا ئايەتى ژمارەى پیتەکەى جووتە
 بەلام سورەتى «اعلى» :

يەكەم ئايەتى ژمارەى پیتەکەى تاکە
 ئايەتى ناوہ پراستی ژمارەى پیتەکەى تاکە
 دوا ئايەتى ژمارەى پیتەکەى تاکە
 سەرنج بەدە پەيوەندى يەكەيان پیتچەوانەيى ئەنوين .
 ھەر لەم دوو سورەتەدا و لە سەر ھەمان دەستور (ئەو
 ئايەتانەى تەنھا يەك پیت لە پیتەکانى ناوى «محمد» يان تيايە) :
 لە سورەتى «علق» :

يەكەم ئايەتى ژمارەى ووشەکەى تاکە
 ئايەتى ناوہ پراستی ژمارەى ووشەکەى تاکە
 دوا ئايەتى ژمارەى ووشەکەى تاکە
 ھەروەھا لە سورەتى «اعلى» دا :
 يەكەم ئايەتى ژمارەى ووشەکەى تاکە
 ئايەتى ناوہ پراستی ژمارەى ووشەکەى تاکە
 دوا ئايەتى ژمارەى ووشەکەى تاکە
 ئەبىنن لێرەدا پەيوەندى نىوان لێک چوو ، سەرنجى ئەو
 بەدە پەيوەندى نىوانيان بە ژمارەى پیت پیتچەوانەيى بەلام بە
 ژمارەى ووشە لیکچوو .

به لئ ۰۰۰ هەر له هه مان دوو سوره تدا و له هه مان نهو
 نایه تانه دا که تهنه یه ک پیت له پیته کانی ناوی «محمد» یان تیایه :
 یه که م نایه ت له سوره تی «علق» گه وره ترین پیتی تیایه که «م» ه
 یه که م نایه ت له سوره تی «اعلیٰ» گه وره ترین پیتی تیایه که «م» ه
 دوا نایه ت له سوره تی «علق» دووهم پیت له گه وره یی دای تیایه
 دوا نایه ت له سوره تی «اعلیٰ» دووهم پیت له گه وره یی دای تیایه
 به لام نایه تی ناوه پراستی یان پێچه وانیه یی نه نوینن ، نه وه تا :
 نایه تی ناوه پراستی سوره تی «علق» دوا پیت له پیته کانی ناوی
 «محمد» ی گرتۆته خۆ- که پیتی «د» ه - ۰

وه نایه تی ناوه پراستی سوره تی «اعلیٰ» یه که م پیت له پیته کانی
 ناوی «محمد» ی گرتۆته خۆ - که پیتی «م» ه - ۰
 تهنه یی په یوه ندی یه که یان به وه پاناگرن به لکو :
 پیتی نهو ووشانه ی تهنه ی پیته که ی ناوی «محمد» ی تیایه له
 نایه تی یه که م و ناوه پراست و کۆتایی :
 له سوره تی «علق» پیتی نهو ووشانه ی ناو بران پیته کانیان = ۱۳
 له سوره تی «اعلیٰ» پیتی نهو ووشانه ی ناو بران پیته کانیان = ۱۲
 هەر لهو نایه تانه ی تهنه یه ک پیت له پیته کانی ناوی
 «محمد» یان تیایه :
 له سوره تی «علق» یه که م نایه تی ژماره ی ووشه کی = ۵

ئايەتى ناوہ پاستى ژمارەى ووشەكەى = ۵

دوا ئايەتى ژمارەى ووشەكەى = ۵

ئايەتى يەكەمى ھەر دوو سورت («علق» و «اعلى») ژمارەى

ووشەكانيان = ۸

ئايەتى ناوہ پاستيان ھەر بە ھەمان شتوہ ژمارەى

ووشەكانيان = ۸

ئەمى ئايەتى كۆتايى يان-خو ژمارەى ووشەكانيان ناكاتە (۸)؟؟

بۆ ئايەتى كۆتايى يان خواوہ ند بى بەشى نە کردوون لە

پەيوەندى ، ئەوہ تا :

ئايەتى كۆتايى سورتى «علق» ژمارەى ووشەكەى = ۵

ئايەتى كۆتايى سورتى «اعلى» ژمارەى ووشەكەى = ۵

خوينەرى بەيز ۰۰۰ ئەگەر يىت و ئىمە تەنھا ووشەيەك

لەم سى سورتە («علق» و «انفطار» و «اعلى» كە ئەم تابلۆيەيان

يىك ھىناوہ لا بەرين ئەوا تابلۆكەمان تابلۆى (۱۹) ئەتەر يىك

ھاتبى لە (۳۰۰) لق ئەوا پىتر ئە (۲۰۰) لقمان لە دەست ئەچى ، وە

يان تەنھا يىت يىك وون يىت يا زياد يىت ئەوا گەورەترين كەلەبەر لە

تابلۆكەمان دروست ئەيىت ، ئايا ئەم پەيوەندى يانە گەواھى ئەوہ

نادەن كە قورئانى پىروژ ھەر بە سورت و ئايەت و ووشە و

پىتەكانىوہ بى پى يامسا و دەستورىكى زۆر وردو ھەستيارانە

داپىژراوہ ۰۹

کش گئیر (معجزة) ی ژماره یی قورثانی پیروژ ته نها له نیوان
سورته و ثابته و ووشه و پیته کانیدا نی به لکو له واتا کانیشیندا
جیهانیکن پر ورده کاری و دهست په نگیی .

کاتې خوا باسی چیرۆکی (اصحاب الکهف) ده کات سه باره
به نه و حوت نه و جوانه ی له گهل سه گه که یاندا له نه شک ووتی
(په قیم) «۳۰۰» سال به (خه و تووی) مانه وه ، ثابته که نه فهرمووی:
(ولبشوا في كهفهم ثلاثمائة سنين و ازادوا تسعا) .

الکھف - واته (مانه وه له نه شک و ته که دا «۳۰۰» سال ، وه
«۹» یان بۆ زیاد کرد) .

بۆچی خوای گه وړه نه فهرمووی (۹) یان بۆ زیاد کرد ؟
ثابته نه بئ نهی نی به که له په نای نه م ده برینه دا خوی حه شار
دایته ؟

به لی ۰۰۰ ووته ی خوا به بئ هۆ نی به ، بۆ هه موو بیتیکیش
جیگای شیوا ی خوی داوه تی . خوای مه زن نه فهرمووی :
(«۳۰۰» سال مانه وه ، «۹» شیان بۆ زیاد کرد ۱۰۰)

پیش هه موو شتی نه زانین دوو جوړ (سال) بۆ دیاری کردنی
ته من یاخود ماوه هه به ، نه ویش سالی هه تاوی و سالی مانگی به .
جیاوازی سالی هه تاوی له گهل سالی مانگی (۸۷۵۱۵۰ ر ۱۰۰) (۱) پۆژه ،
چونکه سالی هه تاوی (۳۶۵ر۲۴۲۲۱۷) پۆژه به لام سالی مانگی
(۳۶۷ر۳۵۴) پۆژه .

نالتیره دا دهرده که ویت له (۳۰۰) سالدا ئه اندازه ی جیاوازی
 نیتوان سالی هه تاوی و سالی مانگی نه کاته (۹) سال
 (۳۶۵۲۴۲۲۱۷ - ۳۵۴۳۶۷۰۶۷ × ۳۰۰ = ۹ سال) (۲) یان
 به شیوه یه کی تر :

ئه اندازه ی جیاوازی سالی هه تاوی و سالی مانگی (۱۰۸۷۵۱۵۰ ر) ۱۰
 پوژه ، که واته له (۳۰۰) سالدا ئه اندازه ی جیاوازیان نه کاته :

$$(۱۰۸۷۵۱۵۰ \times ۳۰۰ = ۳۲۶۲۲۵۵۰۰۰) \text{ پوژ}$$

$$(۳۲۶۲۲۵۵۰۰۰) \div ۳۶۵۲۴۲۲۱۷ = ۹ \text{ سال}$$

نایا نهم نهیینه ئه وه ناگه ینی که نهم قورنانه خاوه نه که ی
 دروست که ری بوونه وهره ؟ ، له توانا و وزه ی بیر و هوژی مرؤفدا
 نی یه که نهم قورنانه ی دانابیت . چون (۱۴۰۰) سال له مه و بهر په ی
 بهم نهیینه یه برا که سه ده ی بیسته م به هو ی تازه ترین نامیری یه وه
 - کۆمپیوتهر - نهم پاستی یه ده زانیت ؟ (۳) .

هه ر له م دوو سوره ته دا «علق» و «اعلی» نهو نایه تانه ی ته نها
 یه ك پیت له پیته کانی ناوی «محمد» یان تیایه پیتی نهو ووشه یه ی
 ته نها پیته که ی تیایه :

له یه که م نایه تی سوره تی «علق» ژماره ی پیته که ی جووته

---

(۱) و (۲) و (۳) سه یری کتییی (حهوت خه وتوووه نه مره کان) ی مامؤستا
 (صابر گرد عازبانی) و کتییی (خوا به رستی له ئیسلامدا) ی
 مامؤستا (احمد کاکه محمود) بکه . ص ۳۵ ص ۱۱۳-۱۱۴ .

له دووهه م ئایه تی سوره تی «علق» ژماره ی پسته که ی جووته
 له سئ هه م ئایه تی سوره تی «علق» ژماره ی پسته که ی جووته
 که چی له سه ر هه مان ده ستور - پیتی نه و وشه یه ی ته نها
 پسته که ی تیا به :

له یه که م ئایه تی سوره تی «اعلی» ژماره ی پسته که ی جووته
 له دووهه م ئایه تی سوره تی «اعلی» ژماره ی پسته که ی جووته
 له سئ هه م ئایه تی سوره تی «اعلی» ژماره ی پسته که ی جووته
 نه بینین له سئ ئایه تی سه ره تایان به ولاره به یوه ندی یان به
 یه کتره وه نامینئ ، که چی پیتی نه و وشانه ی ته نها پسته که ی ناوی
 «محمد» ی تیا به :

له سوره تی «علق» له ئایه تی یه که م و دووهه م و سئ هه م
 پسته کانیان = ۱۲ .

له سوره تی «اعلی» له ئایه تی یه که م و دووهه م و سئ هه م
 پسته کانیان = ۱۲ .

ئه م دوو سوره ته به یوه ندی یان له سئ ئایه تی ناوبراویاندا
 پسته وتر نه که ن ، نه وه تا ژماره ی پیتی ئایه ته کانی هه ردوو
 و سوره ت :

یه که م ئایه تی سوره تی «علق» ژماره ی پسته که ی جووته
 دووهه م ئایه تی سوره تی «علق» ژماره ی پسته که ی جووته

سٽي هه ٿايله تي سوره تي «علق» ژماره ي پيٽه ڪهي جو ته
 ڪه ڇي به پيڇه وانه وڃي ژماره ي پيٽي ٿايله ته ڪا نئ ده ستوري
 نا وٺراو :

يه ڪم ٿايله تي سوره تي «اعليٰ» ژماره ي پيٽه ڪهي تا ڪه
 دوو هه ٿايله تي سوره تي «اعليٰ» ژماره ي پيٽه ڪهي تا ڪه
 سٽي هه ٿايله تي سوره تي «اعليٰ» ژماره ي پيٽه ڪهي تا ڪه
 نه ٻينن په يوه ندي يه ڪه ڪان پيڇه وانه يي نه نوڙين له ژماره ي پيٽي
 ٿايله ته به لام به ژماره ي پيٽي ووشه ي ٻيروز په يوه ندي يه ڪه يان
 ليڪچووه .

به ٿي . . . له هه ردو سوره تي «علق» و «اعليٰ» هه ره و
 ٿايله تانه ي ته نها يه ڪ پيٽ له پيٽه ڪا نئ ناوي «محمد» يان تيا يه . پيٽي
 نه و ووشانه ي ته نها يه ڪ پيٽه ڪهي تيا يه سه رجهه ميان له ٿايله تي يه ڪم و
 ڪوٽايي ياندا له هه ردو سوره يه ڪسانه به (۱۹) پيٽ
 $(1 = 19 \div 19)$

ٻوڇي ٿايله تي يه ڪم له ڪه ل ٿايله تي ڪوٽايي دا نه ڪيردريت ؟ وه
 ٻوڇي ٿايله تي يه ڪم له ڪه ل ٿايله تي ڪي تر نا ڪيردريت ؟
 چونڪه ٿايله تي يه ڪم و ڪوٽايي ٿايله ته ڪا نئ تريان له نٿوان
 خوياندا جي ڪرڏوته و . بوون به پاريز ڪاري ٿايله ته ڪا نئ تر به
 هڙي په يوه ندي نٿوانيان ، وه جاري وا هه يه ٿايله تي ناوه راسٽ

ئەگىردىڭىز ئەھەندى شوقىندا ئەۋىش لەبەر ئەۋەيە جياكەرەۋەي دوو
نېرەيە ياخىرد ھېلى نىۋان ناۋبراۋەكەيە .

ۋە ھەر ئەھمان دوو سورەتى «علق» و «اعلى» دا :

لەو ئايەتەنەي بەزنجىرە بى بەشن لە پىتى پىرۋز (ۋاتە
ئايەتەكن يەك لە داۋىيەك بن ، نەك تەنھە ئايەتەي بە تەنھە بى و
پىتى پىرۋز تيا نەبى بىگىرىت ، بەلكو ئەبى لە يەك ئايەت پىترەبى) .

ئەبىنن لە سورەتى «علق» دا ئايەتەي (۶) و (۷) و (۸) و (۹)
ھەم بەزنجىرە بى بەشن لە پىتى پىرۋز كە ژمارەيان = ۴ ئايەت .

كەچى لە سورەتى «اعلى» دا ئايەتەي (۸) و (۹) ، ۋە ئايەتەي
(۱۱) و (۱۲) ھەم بى بەشن لە پىتى پىرۋز كە ژمارەيان
(لەۋانىش) = ۴ ئايەت .

بەلى لەو ئايەتەنەي بەزنجىرە بى بەشن لە پىتى پىرۋز ژمارەي
ۋوشەكانىن لە سورەتى «علق» :

لە يەكەم ئايەتەي دا ژمارەي ۋوشەكەي = ۳

نە دوۋھەم ئايەتەي دا ژمارەي ۋوشەكەي = ۴

لە سىھەم ئايەتەي دا ژمارەي ۋوشەكەي = ۳

لە چوارەم ئايەتەي دا ژمارەي ۋوشەكەي = ۴

ههروهه ها له سوره تی «اعلیٰ» له هه مان نهو ئایه تانه ی به
 زنجیره بێ به شن له پیتی پیروژ ژماره ی ووشه کانیان له سوره تی
 «اعلیٰ» دا :

له ئایه تی یه که می دا ژماره ی ووشه که ی = ۲

له ئایه تی دووه می دا ژماره ی ووشه که ی = ۴

له ئایه تی سێه می دا ژماره ی ووشه که ی = ۲

له ئایه تی چواره می دا ژماره ی ووشه که ی = ۴

جەندە ناسک و پازاوه یه په یوه ندی نیتوان ! ، نه بینن له
 سوره تی «علق» ژماره ی ووشه کانی نهو چوار ئایه ته ی بهر
 ده ستوره که نه که ون ژماره ی ووشه کانیان (۴، ۳، ۴، ۳) یان ده رکرد
 بو ، به لām له سوره تی «اعلیٰ» له سه ره ه مان ده ستوری ناو براو
 ژماره ی ووشه کانی نهو چوار ئایه ته ی بهر ده ستوره که نه که ون
 ژماره ی ووشه کانیان (۲، ۴، ۲، ۴) یان ده رکرد بو .

سه یر که ژماره ی ووشه ی ئایه تی یه که م و سێه می سوره تی
 «علق» یه کسانن به یه کتر ، ههروهه ها له سوره تی «اعلیٰ» ش ژماره ی
 ووشه ی ئایه تی یه که م و سێه م یه کسانن به یه کتر .

وه له سوره تی «علق» ژماره ی ووشه ی ئایه تی دووه م و
 چواره م یه کسانن به یه کتر ، ههروهه ها له سوره تی «اعلیٰ» ش ژماره ی
 ووشه ی ئایه تی دووه م و چواره م یه کسانن به یه کتر .

وه له سوره تی «علق» ژماره ی ووشه ی نایه تی یه که م ر
 دووهم یه کسانن به ژماره ی ووشه ی نایه تی سې هم و چواره می .
 ههروه ها له سوره تی «اعلی» ژماره ی ووشه ی نایه تی یه که م
 و دووهم یه کسانه به ژماره ی ووشه ی نایه تی سې هم و
 چواره می .

نهم دوو سوره ته «علق» و «اعلی» په یوه ندی یه که یان پته وتر
 نه که ن ، نه و تا :

ژماره ی ووشه کانی هه ر دوو سورت سهرجه میان = (۱۵۲)
 ووشه ، نهم ژماره یه بی مانه وه دابه شی سهر ژماره (۱۹)
 نه بیت

$$(۸ = ۱۹ \div ۱۵۲)$$

ته نانه ت سهرجه می ووشه کانی هه ر سوره ټیکیان بگری ت بی
 مانه وه دابه شی سهر ژماره (۱۹) نه بیت ، نه و تا :

سهرجه می ووشه کانی سوره تی «علق» = (۷۶) ووشه

$$(۴ = ۱۹ \div ۷۶)$$

وه ههروه ها سهرجه می ووشه کانی سوره تی «اعلی» = (۷۶)
 ووشه .

نهم چه ند لقانه ی رابر دوو په یوه ندی نیوان هه ر دوو سوره تی
 «علق» و «اعلی» بوون ، وه نیستاش له سهر په یوه ندی نیوان هه ر
 دوو سوره تی «انفطار» و «اعلی» نه دوین .

له سوره تی «انفطار» دا یه کهم نایه تی پیتی پیروزی تیا به
 له سوره تی «اعلیٰ» دا یه کهم نایه تی پیتی پیروزی تیا به
 له سوره تی «انفطار» دا دووهم نایه تی پیتی پیروزی تیا نی به
 له سوره تی «اعلیٰ» دا دووهم نایه تی پیتی پیروزی تیا نی به
 له سوره تی «انفطار» دا سینههم نایه تی پیتی پیروزی تیا به
 له سوره تی «اعلیٰ» دا سینههم نایه تی پیتی پیروزی تیا به

په یوه نندی نیوان نایه تی (یه کهم و دووهم و سینههم) ی
 هردوو سوره تهنه به پیتی پیروزی نی به به لکو به ژماره ی
 پیته کانیان هر په یوه نندی خو یان نه سه لیتن .

نه و تا : له سوره تی «انفطار» دا یه کهم نایه تی ژماره ی پیته که ی تاکه
 له سوره تی «اعلیٰ» دا یه کهم نایه تی ژماره ی پیته که ی تاکه
 له سوره تی «انفطار» دا دووهم نایه تی ژماره ی پیته که ی تاکه
 له سوره تی «اعلیٰ» دا دووهم نایه تی ژماره ی پیته که ی تاکه
 له سوره تی «انفطار» دا سینههم نایه تی ژماره ی پیته که ی جوو ته
 له سوره تی «اعلیٰ» دا سینههم نایه تی ژماره ی پیته که ی جوو ته
 هر له هر په یوه نندی نیوان هه مان سنی نایه تی هر دوو
 سوره ت :

له سوره تی «انفطار» دا نایه تی یه که می پیتی ووشه پیروژه که ی = ٦
 له سوره تی «اعلیٰ» دا نایه تی یه که می پیتی ووشه پیروژه که ی = ٦
 له سوره تی «انفطار» دا نایه تی دووه می ژماره ی ووشه که ی = ٣
 له سوره تی «اعلیٰ» دا نایه تی دووه می ژماره ی ووشه که ی = ٣
 له سوره تی «انفطار» دا نایه تی سیه می ژماره ی ووشه که ی = ٣
 له سوره تی «اعلیٰ» دا نایه تی سیه می ژماره ی ووشه که ی = ٣
 ههروه ها :

له نایه تی یه که می ههردوو سوره تی «انفطار» و «اعلیٰ» دا دوو
 بیت له پسته کانی ناوی «محمد» یان گرتوته خو ، که پیتی «م ، ح» یه .
 نه زانی نایه تی دووه میان (له ههردوو سوره ت) بی پیتی پیروژه .
 له نایه تی سیه می ههردوو سوره تی «انفطار» و «اعلیٰ» دا دوو
 بیت له پسته کانی ناوی «محمد» یان گرتوته خو ، که پیتی «ح، د» ه .
 نایه تی یه که می سوره تی «اعلیٰ» ژماره ی پیتی پیروژ تیایدا دوو
 هینده ی ژماره ی پیتی پیروژه له نایه تی یه که می سوره تی «انفطار» دا .
 نایه تی سیه می (نایه تی دووه میان بی پیتی پیروژه) سوره تی
 «اعلیٰ» ژماره ی پیتی پیروژ تیایدا دوو هینده ی ژماره ی پیتی پیروژه
 له نایه تی سیه می سوره تی «انفطار» دا .
 له یه که می نایه تی ههردوو سوره ت (٢) جار پیتی «م» هاتوه که
 یه که می پسته له ناوی «محمد» دا .

له سێ ههم ئایه تی هەردوو سورەت (دوو ههم ئایه تیان
 «م، ح، د» (٢) جار پیتی (د) هاتووە کە دوا پیتە له ناو
 «محمد» دا .

کە چی سەیر ئەو یه پیتی «م» دوو جار و پیتی «ح» دوو جار
 پیتی «د» دوو جار له هەردوو سورەتە کە دا (لهو سێ ئایه تا
 باسمان کرد) هاتووە .

(بەروانه سورەتە کان) .

سەرئێج بەدە ئەبێنێن یه کەم ئایه تی هەردوو سورەت (انفطاً
 و اعلى) (٢) جار «م» ی تیا هاتووە ، هەروەها ئایه تی سێ ههم
 ئایه تی دوو هەمیان بێ بەشە له پیتی پیرۆز (٢) جار «د»
 تیا هاتووە .

خۆی به یوه ندى ئەم دوو سورەتە تائیسێتالە تیوان ئایه
 یه کەم و دوو ههم و سێ هەمیاندا یه ، کەواتە ئەتوانین بلیێن یه ک
 ئایه تی هەردوو سورەت یۆیه (٢) جار «م» یان گرتۆتە خۆ چونک
 یه کەم پیتە له ناوی محمد» دا ، هەروەها دوا ئایه تی هەردا
 سورەت (واتە دوا ئایه تی به یوه ندى یه کە ، کە سێ ههم ئایه
 هەردوو سورەتە) یۆیه (٢) جار «د» یان گرتۆتە خۆ چونکە دوا پیتە
 ناوی «محمد» دا .

بروانه یه کهم ئایه تی ههردوو سورهت یه کهم پیتی پیروزیان
گر تۆته خۆ، وه دوا ئایه تی ههردوو سورهت (دوا ئایه تی په یوه ندی یه که)
دوا پیتی پیروزیان گر تۆته خۆ .

یه کهم ئایه تی سوره تی «انفطار» ژماره ی پیتی ووشه ی پیروزی جووته
یه کهم ئایه تی سوره تی «اعلی» ژماره ی پیتی ووشه ی پیروزی جووته
دوا ئایه تی سوره تی «انفطار» ژماره ی پیتی ووشه ی پیروزی تاکه
دوا ئایه تی سوره تی «اعلی» ژماره ی پیتی ووشه ی پیروزی تاکه
ههروه ها :

له ئایه تی یه کهم و کۆتایی سوره تی «انفطار» دا ژماره ی
ووشه ی پیروزی = ۵ .

له ئایه تی یه کهم و کۆتایی سوره تی «اعلی» دا ژماره ی
ووشه ی پیروزی = ۵ .

(ح، د) که دووه م پیتن له گه وریه یی و پیروزی دا له سوره تی
«انفطار» ژماره یان = ۱۱ .

ههروه ها (ح، د) له سوره تی «اعلی» شدا هه ر ژماره یان = ۱۸
هه ر له شه ر په یوه ندی نیوان ئەم دوو سوره ته :

یه کهم ئایه تی سوره تی «انفطار» پیته پیروزه که ی که ئایه تی
پیتی «م» .

یه کهم نایه تی سوره تی «اعلیٰ» پیتہ پیروژہ کی کہ تیاہ تی۔
 پیتی «م» و «ح» یه که چی له نایه تی کوتایی شیاندا هەر :
 نایه تی کوتایی سوره تی «انفطار» پیتہ پیروژہ کی تیاہ تی
 پیتی «م» ه .

نایه تی کوتایی سوره تی «اعلیٰ» پیتہ پیروژہ کی که تیاہ تی
 پیتی «م» و «ح» یه .
 سهرنج بده چیمان دهست گیر بووه نه پیتی پیروژ له نایه تی
 یه که می ههردوو سورهت ههروه ها له نایه تی کوتایی ههردوو
 سورهت هه مان گیراومان دهست گیربووه .

سوره تی «اعلیٰ» یه کهم نایه تی :
 پیتی پیروژی تیاہ ، پیتی ووشه ی پیروژ = ٦ ، پیتی
 نایه ته که = ١٥ .

ههروه ها سوره تی «انفطار» یش یه کهم نایه تی :
 پیتی پیروژی تیاہ ، پیتی ووشه ی پیروژ = ٦ ، پیتی
 نایه ته که = ١٥ .

سوره تی «اعلیٰ» دووه م نایه تی :
 بی بهشه له پیتی پیروژ ، ژماره ی پیتہ کی تاکه ، ژماره ی
 ووشه کی = ٣ .

ههروه ها سوره تی «انفطار» یش دووه م نایه تی :

بى بەشە نە يىتى پىرۆز ، ژمارەى پىتەكەى تاكە ، ژمارەى
ووشەكەى = ۳ .

سورەتى «اعلى» ئايەتى سىھەمى :
يىتى پىرۆزى تىايە (كە دووھەم پىتە لە پىرۆزىدا) ، ژمارەى
پىتەكەى جووتە ، ژمارەى ووشەكەى = ۳ .

ھەرۋەھا لە سورەتى «انفطار» یش سىھەم ئايەتى :
يىتى پىرۆزى تىايە (كە دووھەم پىتە لە پىرۆزىدا) ، ژمارەى
پىتەكەى جووتە ، ژمارەى ووشەكەى = ۳ .

سورەتى «اعلى» چوارەم ئايەتى :
ژمارەى پىتەكەى = (۱۵) پىت ، ژمارەى ووشەكەى = ۳
ووشە .

ھەرۋەھا لە سورەتى «انفطار» یش چوارەم ئايەتى :
ژمارەى پىتەكەى = (۱۵) پىت ، ژمارەى ووشەكەى = ۲
ووشە .

ئەبىنن ئەو دوو سورەتە پەيوەندى يەكەيان بەزنجىرە تا
ئايەتى چوارەمىيان پىكەو ھەيە .

و ھەر لەو چوار ئايەتى باسماں كىردن لە سورەتى «اعلى»
ژمارەى يىتى ووشەى پىرۆز سەرجمەى = (۱۹) پىت
• (۱ = ۱۹ ÷ ۱۹)

جا با نیتستا بزاین په یوه ندى نیم دوو سوره ته له نیتوان نهو
 نایه تانه دا هه یه که ته نها یه ک پیت له پیته کانی ناوی «محمد» یان
 تیایه :

یه کهم نایه تی سوره تی «اعلی» که ته نها پیته کی تیایه ،
 ته نها پیته کی پیتی «م» ، ژماره ی پیتی نایه ته کی = ۱۵ ، ژماره ی
 ووشه کی = ۳ ، پیتی ووشه پیروژه کی = ۶ .

ههروه ها یه کهم نایه تی سوره تی «انفطار» که ته نها پیته کی
 تیایه ، ته نها پیته کی پیتی «م» ، ژماره ی پیتی نایه ته کی = ۱۵ ،
 ژماره ی ووشه کی = ۳ ، پیتی ووشه پیروژه کی = ۶ .

دووه م نایه تی سوره تی «اعلی» ته نها پیته کی پیتی «ح» یه ،
 ژماره ی ووشه کی = ۳ ، ژماره ی پیتی ووشه پیروژه کی جووته .
 ههروه ها دووه م نایه تی سوره تی «انفطار» ته نها پیته کی
 پیتی «ح» یه ، ژماره ی ووشه کی = ۳ ، ژماره ی پیتی ووشه
 پیروژه کی جووته .

نه بینن نایه تی یه کهم و دووه م په یوه ندى نیم دوو سوره ته ی
 پیکه وه به ستوته وه (لهم دستوره دا) ، بق سه لاندنی نیم راستی یه
 (وهک به لکه یه ک) نه وه تا سه رجه می پیته کانیان (پیتی نایه تی یه کهم
 و دووه م) سه رجه می پیته کانیان یه کسانه به (۵۷) ، نیم ژماره یه
 بی مانه وه ی هیچ که رتیک دابه شی سه ر ژماره (۱۹) نه بیت .

$$(3 = 19 \div 57)$$

نه‌ونده‌ی ژیریمان په‌ی بردب‌ی به ورده‌کاری‌یه‌کانی نیوان
 نه‌م س‌ی سوره‌ته («انفطار» و «علق» و «اعلیٰ») وا له به‌ر ده‌ستی
 به‌پ‌یز تاندا‌یه ، وه پشت به‌ خ‌وای مه‌زن له داهاتوودا به‌ ش‌یتوه‌یه‌کی
 پوخته و پوون و ناشکراتر تابلۆکه‌تان (تابلۆی «۱۹» نه‌خ‌ینه
 به‌رچاو .

وه له دوا ووتنه‌ماندا هیوا دارین ماندوو بوونه‌که‌مان هه‌ول‌یک‌ی
 کاری‌گه‌ر بوو ب‌یت له سه‌ماندن‌ی قورئان که ووت‌ی په‌روه‌رد‌گه‌ر و
 دروست‌که‌ری نه‌م بوونه‌وه‌ره .

۱۹۸۶/۱۲/۲۵

— عه‌بدی —

سه‌رچاوی نه‌م تابلۆیه‌ وه‌ر‌گه‌راوه له (قورئانی پی‌رۆز—ناسراو
 به‌ قورئانی نه‌زه‌ری پی‌رۆز — چاپ‌ی دووه‌م — سالی
 (۱۹۷۸) ک‌ازاین‌ی) .

سوڀاس

- سوڀاسي ٻرائي به پڙيم «ب» ڪه پيشه ڪي ٻڙ ٺه بهرگه (بهرگي يه ڪم) نووسي و ، هونه رهنه نده ماموستان «ج.ع» ڪه نووسيني بهرگه ڪي گرته نه ستوي خوي ، سوڀاس ٻڙيان ، وه ٺه دوو به پڙيه داوايان لي ڪردم ناويان نه بهم !!
- ههروهه سوڀاسي ماموستان «مهلاسه يد ڪاڪه» و هاوپڙيان «رؤوف محمد علي - هاودهه -» و «سردار خضر عمر» و «عبدالرحيم» نه ڪم ڪه به پڙي توانا يارهه تيان دام .
- ههروهه سوڀاسي ماموستان «حسن محمد امين پيڻجويني» نه ڪم ٻڙ نهو چهند تپيني يه گرنگانهي سه بهارهت به پيته ڪاني ناري «محمد» صلي الله عليه وسلم خسته پروو .
- سوڀاسي دوستي خوشه ويست «بورهاني حاجي حسين» نه ڪم ڪه نه رکي له چاپ دان و سه بهرشي ڪردني چابي گرته نه ستوي خوي - خوا ويته ي زوربكات - .

«عه بدي» له چهند ڏيڙي ڪدا :

- ۱ - (محمد عبي عمر) له سالي - ۱۹۶۵ - له شاري (نجف) هاتوته گيتي يه وه .

۲ - تا پۆلى چواری سهره-تايي له ههولير و پينچ و شەش له
 چه مچه مال و يه كه م و دووهمى ناوه ندى له گوندى كهنده كه وه
 (ي سه رچنار) و سى ناوه ندى و ناماده ي پيشه سازى - به شى
 كارە با - له سليمانى ته واو كردوه - سالى ١٩٨٥/٨٤ -

۳ - تويشووى باوه پ - بهرگى يه كه م - تۆ به رەى بهرهمه كانييتى،
 وه بهرهمه كاني داهاتووى - پشت به خوا - نه مانەن :

ا - تويشووى باوه پ - بهرگى دووهم -

ب - قورئان و زانستى نوى .

ح - به فر و خوین - شيعر -

پيڻسٽ

- سورة ته ڪاڻي تابلو ڪه - «علق» و «انفطار» و «اعلى» .
- پيشڪهش
- پيشه ڪي
- پروڻ ڪرڻه وه يهك
- تيبيني
- تابلوى نوزده (۱۹) - پهيوه ندى نيوان هه رسي سورته -
- سورته علق
- پهيوه ندى نيوان سورته «علق» و «انفطار»
- پهيوه ندى نيوان سورته «انفطار» و «اعلى»
- پهيوه ندى نيوان سورته «علق» و «اعلى»
- سوپاس
- «عبدى» له چهند دير يکدا
- پيڻسٽ .

تَرْسُورِ بَارِهَ پَر

لِيَكُولِيَهُ وَهِيَ كَهْ لَه بَارِهِي پَه رَجَوُو (مَحْبُزَةُ)
 يَ رَاهَرِي قُورَنَانِي پِيرُوزَه وَهْ كَه نَه يَسَه لِيَتِنِي
 نَهَم قُورَنَانَه بَه شِيَوَه يَكِي زُور وَوَرْدَه كَارِيَانَه
 نَه خَشَه يَ مَه هُوو پِيَتُو وَوَشَه وَ تَايَه بَت وَ
 سُورَه تَه كَانِي دَارِي پَرَاوَه، كَه نَادَه مِيَزَاد لَه
 سَه رَخَاوَه سَاَز كَارَه كَه يَ تَابَلُوكَانِي دَا پَارَاو
 نَه بَنِيَت وَ نَه گَا تَه نَه وَ حَه قَيَقَه تَه يَ كَه دَانَانِي
 نَهَم قُورَنَانَه تَه نَهَا لَه تَوَانَاو زَانَسَقِي پَه رُوهرِد
 كَارْدَايَه وَ، سُرُوسَقِي خَوَايَه بَبُو
 يَتِيغَه مِهَرَه كَه يَ (صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)

نرخى « ۲/۵ » دينار